

BONA PAU

PRENSA LOCAL

Nº. 629 - ANY LIII - MONTUÏRI - JULIOL - 2005

Les obres d'ampliació de la carretera ja arriben a Montuïri

El sopar a benefici de les obres parroquials, un èxit

CAMPIONES DE BALEARS

DE MINIBÀSQUET FEMENI

BREUS

Part de Sa Cova (altre temps de Can Baco), esbucada

Les obres de desdoblament de la carretera de Manacor han provocat l'esbucament de part de l'entrada de Sa Cova (al costat del restaurant de Cas Carboner), coneguda des de fa uns 60 anys com Sa Cova de Can Baco. Fet denunciat en el ple municipal de dia 7 de juny passat pel portaveu del PSM, si bé, al dir de les Baques i altres entesos, "aquesta no és BIC, sinó la BIC és la d'En Xorri, situada més amunt. Els Bacos abans hi fèiem xampignons, hi conservaven albercocs, s'hi engreixaven porcs... i no s'ha espenyat cap escala perquè no n'hi havia", diuen elles.

Mercat els dissabtes?

Segons manifestacions del regidor d'Agricultura, Jaume Bauçà, l'Ajuntament, d'acord amb l'Associació de Comerciants i Empresaris, es planteja la creació d'un mercat setmanal alternatiu els dissabtes, el qual "ampliaria l'oferta existent i estaria dirigit als consumidors locals i turistes". Això llevat del dels dilluns.

Neteja de camins

Aquest mes passat s'han començat a eixernar els camins rurals del terme amb una màquina

Així va quedar l'entrada de Sa Cova a conseqüència de les obres de la carretera. En primer terme, el Pou de Sa Cova, que es conservarà

apropiada a fi d'eliminar les mates, artigues, esbarzers... que envaeixen els camins i redueixen el pas dels vehicles que hi passen. Existeix la possibilitat que aquesta màquina sia cedida a la Cooperativa Agrícola.

Inspecció tècnica de ciclomotors

El proper dia 6 de juliol en el Punt Verd a partir de les 10 i fins a les 14 hores es podrà realitzar la inspecció tècnica de ciclomotors a càrrec de tècnics d'ITV. Una tasca organitzada pel Consell amb la col·laboració de l'Ajuntament.

Montuïri: 2785 habitants

Quan ja ha transcorregut mig any des del començament de 2005, el nombre de persones empadronades a Montuïri ja arriba a la xifra de 2.785 de les quals 475 són de nacionalitat diferent a l'espanyola. Cal dir que l'any 1991 -14 anys enrere- Montuïri tenia censades 2.045 persones, la qual cosa suposa un augment de 740 habitants.

ES GRAONS

Encoratjador

Les nines de minibàsquet han aconseguit el campionat de Balears de la seva categoria, proesa que no han obtingut des de fa moltíssims d'anys altres clubs montuïrers i això que gairebé totes són de la vila. Una gesta encoratjadora, satisfactòria, positiva, emmarcada dins la pràctica d'un esport noble i no violent.

Llastimós

Ni Ajuntament ni Parròquia, ni comissions insulars ni diocesaness han estat capaços de propiciar la construcció d'una rampa d'accés als graons. L'entossudiment d'uns ha enfrontat la testarrudeses d'altres; mentrestant per manca de previsió s'han fet malbé BIC's que sols es conservaven per la seva història... I els montuïrers, fotuts i... És llastimós.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Lluís Servera Sitjar, Miquel Llabrés Jaume, Pau Servera Garau, Mª Antònia Rigo Gallard, Isabel Mayol Manera i Catalina Verger Ferrer.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

El setge a la premsa forana

Editorial conjunt de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

Vivim una època en què la comunicació travessa un moment d'esplendor. Mai cap societat no havia estat tan connectada a la resta del món per saber què passa, ni havien existit mai tants instruments al seu servei: des de la televisió al telèfon mòbil i els missatges, passant per internet, els diaris gratuïts, la premsa escrita, les revistes.

Les institucions de les Illes Balears, ben atentes, han captat aquesta aparent facilitat per arribar al ciutadà i han augmentat el pressupost dedicat a comunicació i a publicitat. Els gabinets de premsa han proliferat espectacularment, les campanyes publicitàries són constants, s'han destinat partides importants a subvencions als mitjans de comunicació i... fins i tot, s'han creat una ràdio i una televisió públiques per ser present, el Govern, en el pas-tís comunicatiu i tenir-hi una veu pròpia, sense intermediaris.

Intencionadament oblidades pel poder, però reconegudes pel poble, han restat marginades una cinquantena de petites publicacions que romanen fora de les campanyes de publicitat i dels augments dels ajuts institucionals que monopolitzen mitjans més potents. La Direcció General de Política Lingüística del Govern Balear ha deixat de convocar els ajuts econòmics per a la premsa en català. El Consell de Mallorca ha fulminat els dos convenis amb els que finançava una part simbòlica de les despeses d'impressió de les publicacions de la part forana de l'illa. Les institucions en general es neguen a inserir les seves campanyes publicitàries, teòricament de l'interès de tots els ciutadans, a la premsa forana.

Però la premsa forana –i tu, amic lector, ho sabràs millor que ningú– és una de les baules més importants en el procés comunicatiu de tot mallorquí, perquè t'informa d'allò que més t'interessa, que és el que passa el teu voltant, al teu poble, a la teva gent, a tu mateix. És el que més t'afecta.

El 60% de la població mallorquina és lectora d'alguna de les publicacions de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca. A l'any editam 1.600.000 exemplars, 35.000 pàgines diferents –la pràctica totalitat en català– dedica-

des als pobles i a la seva gent. Som 1.200 persones que hi treballam, quasi totes sense cobrar res a canvi, però es necessiten 5 milions d'euros per mantenir aquesta estructura comunicativa tan nostra i tan arrelada, com ho prova l'existència de mitjans amb més d'un segle de continuïtat.

Volem denunciar una situació d'injustícia envers les 46 publicacions agrupades a l'entorn de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, assetjades tant pel Govern Balear com pel Consell de Mallorca amb la clara intenció de fer-nos desaparèixer.

Volem denunciar que les institucions no protegeixen el ciutadà, que té dret a rebre informació veraç d'allò que succeeix al seu voltant a través dels mitjans de la part forana de Mallorca, que es volen fer callar.

Volem denunciar que ni el Govern ni el Consell no són favorables al que diu la Llei de Normalització Lingüística sobre el dret del ciutadà a rebre informació en llengua catalana, perquè han eliminat els ajuts a la premsa en català.

Volem denunciar que els nostres polítics es miren l'illa des de Palma, i com que la premsa forana a Palma no hi té gaire transcendència, fan com si no existís.

Volem agrair als nostres lectors i anunciants la seva fidelitat al llarg de tants anys. Ells ens coneixen, saben que el de la premsa forana és un periodisme ben fet, exacte i precís. Si no fos així ells ho haurien notat i ens haurien deixat de llegir.

Demanam una rectificació tant del Govern Balear com del Consell de Mallorca, perquè estan posant en perill tota una xarxa comunicativa insubstituïble, fonamental per a les relacions humanes, socials i culturals dels 46 pobles en els què som presents.

I demanam una protecció més duradora i menys arbitrària de les publicacions locals a través de la redacció d'una llei reguladora de les subvencions als mitjans de comunicació, així com de les campanyes de publicitat de les administracions adreçades a tots els ciutadans, i no només a una part de la societat.

DOS DITS DE SENY SERENITAT

Trobam moltes vegades persones que veim reposades, no s'enfaden, gairebé en poques ocasions desconcertades; sembla que la seva vida discorre dins una tranquil·la bassa d'aigua o com un cel de quietud. És evident que quan hi ha serenitat a una persona, tota ella reflexa un total benestar.

A les persones que gaudeixen de serenitat les veim tranquil·les, sense cap casta de torbació, ni confusió ni empegueïment ni desequilibri. Són homes o dones bons de veritat, no sols en els seus actes o en la manera de comportar-se, en el mode com s'acosten a nosaltres, com parlen, com es preocupen dels nostres interessos. Són persones útils tant en la seva manera de ser com amb el seu comportament, la seva expressió, la seva cara, el seu somriure. Un psicòleg i novel·lista famós rus –Dostoievski (1821-1881)– escrivia que es pot conèixer i comprendre un home molt millor pel seu riure que al cap de llargues i avorrides investigacions psicològiques.

No hi ha dubte que el riure té gairebé caires i tonalitats molt diferents; a vegades feren, com per exemple quan s'alegren del mal dels altres. I ja no parlem d'aquelles persones que són incapaçes de procurar qualsevol alegria; al contrari, semblen satisfetes d'amargar la vida dels altres.

És evident que quan hi ha serenitat hi ha pau, equilibri. I en no haver-hi serenitat hi ha manca de pau. Pel contrari, les persones ofuscades trastornen la pau de la resta, presenten el món com "una vall de llàgrimes", "per tot troben óssos", són pessimistes de naturalesa... i viuen en una aparent o efectiva depressió. Tot el contrari d'aquelles de seny, la vida de les quals discorre serena i tranquil·la.

SALOMÓ

Un dibuix recordat entre "paraules rodades"

Joan Margarit (Sanaüja, 1938) és un dels poetes vius més llegits en la nostra llengua.

Va començar la seva carrera literària en castellà. A partir de 1981 amb "L'ombra de l'altra mar" inicià una brillant trajectòria en català. De fet, aquest llibre és una sentida metàfora de la descoberta de la pròpia llengua com a vehicle ideal per a l'expressió poètica. Rere la poesia de Joan Margarit hi ha una concepció sobre la feina del poeta i sobre els materials emprats. La poesia per a Margarit permet l'exactitud, la precisió. El bon poeta ha de filar molt prim en l'elecció dels mots. No és estranya aquesta visió en un poeta que és arquitecte de professió i s'ha avesat a calcular amb la màxima justesa. El seu darrer llibre duu el títol significatiu de "Càlcul d'estructures", la matèria que impartia com a professor.

És interessantíssima l'entrevista que Maria Pau Cornadó li fa al final de l'antologia poètica (1981-1993) publicada a edicions La Magrana el 1993. Entre moltes altres aportacions diu el poeta: "Cal recordar que la poesia és la forma d'utilització del llenguatge que pitjor tolera les novetats. Una paraula "nova" difícilment tindrà lloc en un poema, o, dit d'una altra manera, el poema no és un bon vehicle d'introducció de noves paraules". I afegeix:

"Les paraules d'un poema han d'estar garantides pel seu ús, han de ser "paraules rodades" que el lector- i molt menys el poeta- no ha d'aprendre, justament, en el poema".

La qüestió plantejada forma part d'un debat molt antic. Ja a un llibret com "Les granotes" d'Aristòfanes apareix la confrontació entre dos grans poetes: Esquil i Eurípides. El primer és partidari de crear nous mots, el segon, d'usar-ne de populars.

Joan Margarit, en una visita a Ciutat el passat mes de febrer, va dir que la nostra llengua s'enriqueix des de la varietat, des de les fonts dialectals que l'amaren. El que és molt important és restar atent a la parla de la gent perquè no trobin estrany el llenguatge del poema. La fortale-

sa de la poesia resideix en la seva capacitat de crear combinacions noves amb materials usuals.

La poesia de l'autor de "Llum de pluja" i "Joana" connecta amb el públic no sols per la seva indiscutible qualitat, sinó també perquè es fonamenta en l'autenticitat de l'experiència. El lector hi reconeix la calidesa humana. Els records, els dolors o les esperances del poeta també són els seus. Hem elegit "Era un dibuix" (de "Poema per a un fris", 1988) per mostrar la força de la seva obra i recomanar-ne la lectura.

Era un dibuix en un paper tan fi que se l'endugué el vent. De la finestra més alta fins a ben lluny, carrers, la mar:

el temps que mai no recuperaré.

L'he buscat per les platges a l'hivern, quan fa més llàstima un dibuix perdut. He seguit el camí de tots els vents. Era el dibuix a llapis d'una noia. Com l'he buscat, Senyor

En la recerca es troba bona part del sentit. Basta un senzill dibuix a llapis d'una nina perduda en el jardí de la memòria. Cal cercar-lo en "el camí de tots els vents". No podem demanar-nos res més que algun projecte en l'horitzó. Les línies del dibuix recordat ens diuen que conservam el millor de tot: la capacitat d'estimar.

LLUÍS SERVERA SITJAR

ORTOPÈDIA

C.Φ.P.

CENTRE ORTOPÈDIC PALMA

- Ajudes tècniques
Cadires de rodes, llits sanitaris,
grues, caminadors...

- Plantilles a mida
- Òrtesi i pròtesi
- Ortopèdia esportiva
- Departament de mastectomia

C/Reina Esclaramunda, 4 - 07003 Palma

Tel.: 971 717 933

TOLDOS
Hnos. MIRALLES

- Toldos • Capotes
- Falsos sòtils
- Sòtils de policarbonat

C/. S. Rafel, 84 • Telf.: 971 24 59 09 • Fax 971 24 63 19
Telf. mòbil: 907 11 12 01 • 07008 Palma de Mallorca

REMEMORACIÓ DE JOAN ALCOVER

Què en digueren els amics de La Balanguera

Palma, 5 de març de 1903. En aquest dia, el poeta Joan Alcover i Maspons escrigué una carta a Joan Lluís Estelric Perelló (Artà 1856-Palma 1923) en la què, entre d'altres notícies, li comunicava: *"Ya sabrás que resultó muy bien el banquete a Costa (i Llobera). Allí recité yo La Balanguera, una canción que he compuesto sobre el tema popular tan conocido. La han jaleado mucho los amigos, y dicen Oliver (Miquel dels Sants) y Alomar (Gabriel) que es lo mejor que he escrito. Yo no sé que te diga. Te la enviaré otro día; hoy no tengo tiempo ni copia disponible"*.

Esper que algun dia podrem precisar dades sobre la personalitat del poeta Alcover. Avui diré un poc sobre qui va esser Joan Lluís Estelric, artanenc, assagista, poeta i professor. Llicenciat en Dret. Catedràtic de Literatura a Sòria, Càdis i Palma. Amic d'Alcover encara que seguiren camins bien distints: Joan Lluís Estelric escrigué sempre en castellà, mentre que Joan Alcover, encara que "A la musa castellana / mos anys millors he donat", un bon dia descobrí **La llengua Pàtria**. I aquest és el títol del seu breu poema inicial del recull titulat "Cap al tard". Era l'any 1903 i el poeta tenia 47 anys quan Alcover adoptà definitivament el català com a llengua personal literària.

Balanguera, nom d'origen francès que en principi significa fornera, amb el pas del temps es transformà en figura femenina fantàstica. Alcover la veu com una parca, personatge antic que filava, debanava i tallava el fil de la vida de cada home.

"Yo no sé que te diga" declarà el poeta respecte del valor literari de la seva composició i, realment, quan un lector d'avui ha de triar entre aquest poema o bé "La Serra" o "La Relíquia", per exemple, no sap on posar mà, on assentar-se.

Si podem dubtar de la categoria literària del poema **La Balanguera**, si l'hem de posar o no a la capçalera de la producció alcoveriana, no podem fer-ho respecte de la repercussió popular del poema. Sens dubte és el més conegut. Com diu Josep Mª Llombart, **La Balanguera**, de cançó vagament subversiva en un determinat temps polític, esdevingué a una certa significació d'himne del

país, significació avui consolidada com és sabut. Els amics d'Alcover en digueren el millor poema de don Joan; nosaltres el podem qualificar del més conegut, pel cap baix.

El poema en qüestió té cinc estrofes lligades per la tornada "La balanguera fila, fila / la balanguera filarà". Ja en la primera estrofa, la filadora pensa com fer el seu teixit i la solució li ve quan decideix elaborar-lo unint passat històric i futur, experiència literària i novetat, de les arrels a la punta de llança. I la filadora és optimista perquè de tradicions i esperances en sortirà una tela color d'alba.

JOSEP OLIVER I VERD

Ja estam en marxa

Carrer Major, 7 • Montuïri

ShapeWorks™ DISTRIBUIDOR INDEPENDIENTE
Estado de peso personalizado para unos óptimos resultados.

José Manuel Rodríguez

**NUTRICIÓN CONTROL DE PESO
CUIDADO PERSONAL**

C/ Emili Pou 27 07230 Montuïri

Pide tu cita al tf: 669 84 26 30

E-mail : jmrt68@hotmail.com

Eres emprendedor, buscas algo mas que un sueldo.
Visita www.eurosalud.org o llama al 902 550 252

LA IMATGE COMENTADA

Passa tan aviat el temps i és tanta la ve-

locitat en què es produeixen els avanços tècnics que de cada vegada més és impossible tornar al temps passat; però encara ara és afalagador **r e v i u r e** aquells anys no tan llunyans de mitjan segle passat, quan a més a més els infants podien jugar pels carrers del poble i els majors transitar tranquil·lament d'un a l'altre cap de la vila: tot això és

gratificant. Era un temps en què aquells nins podien divertir-se sense obstacles de cap casta pels carrers del poble i també transitar-hi els de més edat sense esglais, uns i altres, per por d'ésser atropellats per qualche cotxe o moto... Una època que no tornarem reviuire perquè aquells carros amb llànties de ferro i bísties menades per pares o joves ja no es tornaran a veure pels nostres carrers, com tampoc aquelles guardes d'ovelles o fins i tot de porcs o d'indiots acabats de pasturar que s'endinsaven al poble per carrers ara enllosats o asfaltats, però ara difícilment transitables degut a cotxes mal aparcats... afegit a la inadequada i perillosa velocitat dels vehicles que en manco d'un minut travessen els més llargs carrers de la vila.

Amb aquestes circumstàncies avui no hauria estat possible fer aquesta foto de mig segle enrere, que comentam. Es tracta d'unes persones que aleshores vivien amb placidesa en el carrer de Sa Trona, un carrer, com la resta amb pedres i sense asfaltar que s'ajuntaren a l'indret del carrer del Vent quan, com es pot veure, encara no passava cap al Dau. Aquí veiem, començant a dalt, d'esquerra a dreta, na Joana Arbona Bauçà *Pelut*, encara ara fadrina, que viu tota sola i té una germana, ha fet molta feina al camp, va anar a Ca ses Monges i fou dependent a una botiga; na Isabel Arbona Bauçà

Aquestes 13 persones es cridaren una a l'altra per sortir a la foto de la qual esdevingué aquesta curiosa estampa irrepètible

Pelut es féu monja Trinitària, però abans

era modista, anà a Perú i tornà casada, ara viu a Palma; Joana Aina Bauçà Moll *Pelut* de no haver morta avui tendria 106 anys, tingué un fill i dues filles i el seu home fou represaliat en temps del Moviment; Maria Socias *Sastrona*, també morta, es casà amb un arianyer i ella feia de matallassera, tengueren un fill i una filla; Francisca Fiol Vich *Mascarona*, fins ara fadrina, de petita

anà a ca ses monges i després féu feina de sastrera amb la seva mare; Isabel Vich Verger *Mascarona*, la mare de l'anterior, era coneguda per sa mestressa *Bet*, treballava a ca seva i morí a l'entorn dels 80 anys; Catalina Ribot Socias *Sastrona*, casada amb un llucmajorer —en *Paco*—, no tengueren fills; Maria Verger Bauçà *Tec* era la mare d'en Toni *Tec*, casada amb en Biel *Baco*, tengueren 2 fills i 2 filles, ella i els dos fills són morts. Els cinc de la fila de baix són: Antònia Comas Sastre *Pellusca*, casada amb en Jaume *Pollo*, tengueren dues filles i feia de revenedora de fruites i verdures, ara ja jubilada; Miquel Arbona Bauçà *Pelut*, fadrí, foraviler, jubilat encara que continua feinejant, gairebé no surt pel poble, anà molts d'anys a vendre a Palma, a la plaça de Pedro Garau; Rosa Cerdà Verger *Tec*, fadrina, uns anys fou missionera, avui treballa d'administrativa a la Seguretat Social; Joana Fiol Bibiloni *Batliva*, casada, té 2 fills i una filla, molts d'anys va cuidar el seu pare, mestre Tomeu Fiol; i Francisca Mayol Garau *Llulla*, casada amb en Toni de Sóller qui treballava a Son Canals, actualment retirada.

I aquest és el petit, senzill currículum d'aquestes tretze persones que un dia d'abans de 1950 es cridaren una a l'altra per sortir a la foto de la qual esdevingué aquesta curiosa estampa irrepètible.

O. ARBONA

S'ha dit que...

Si els dissabtes i diumenges durant l'estiu es tancàs la plaça la gent podria circular millor, amb més tranquil·litat i no correria perill.

Els partits de l'oposició demanen la constitució d'una comissió a l'entorn de les antenes telefòniques de les que tanta gent s'hi sent incòmoda i, al dir d'altres, emmalalteixen.

Certes persones fan mal ús de determinats contenidors, el del Dau entre ells, i això dóna una impressió de deixadesa i abandó.

A fi d'estalviar energia elèctrica i doblers a certes hores podrien romandre apagats els llums del Molinar i del Campanar que no fan falta.

Dóna la impressió que als fassers de plaça els manca aigua i alguns diuen que corren perill de mort. Convendria regar-los ja que l'aigua no hi serà de més.

Dia 4 de juny a l'entorn de les 5 de l'horabaixa un grapat d'una vintena de persones entraren en el bar "Es Pou Nou" (antigament Ca na Magdalena) i allà feren destrossa, espenyaren cadires i taules, embrutaren el local, amollaren l'extintor i això féu que per tot s'impactàs del lí-

quid antiinflamable i altres "gamberrades" fins a deixar el local en estat lamentable i inhabitable. Ara bé, dies després, se'n penediren, carregaren amb les despeses pels danys ocasionats i... com si tal cosa no hagués passat.

Se senten queixes a l'entorn de les entrades del poble. Estan -diuen- abandonades i a més s'hi troben solars bruts. I això dóna una sensació dolenta, sobretot als qui vénen d'altres indrets.

Tres notícies municipals han estat motiu de comentaris des de diversos indrets, en diferent direcció i en desigual aprovació: Una es refereix a tan elevats com són els pressuposts municipals, el més alts de la història: superen els 4 milions i mig d'euros; un altre, a l'obertura del nou carrer: ja sembla que serà una realitat; i la tercera, a la inclusió d'un tercer polícia municipal, si bé sols serà per mig any.

I una altra notícia, però aquesta ben acceptada per tothom: l'extraordinària rebuda a l'ajuntament de les nines de minibàsquet per haver obtingut el campionat de Balears.

Anant a Randa l'altre "diassa" es pogueren veure dos montuïrers ben coneguts que a fora vila feien una feina molt diferent un de l'altre i sense esser aquesta la seva professió, però els dos coincidien amb la manera inusual, en el camp, de protegir-se del sol: ambdós amb "sombri-

lla". Un aixecava una paret seca i l'altre llaurava amb un tractor.

Els diaris digueren que una dona de Montuïri a fora vila havia caigut dins un pou. Però una vegada contrastada la notícia resultà que ni la dona era de Montuïri ni el pou estava dins el nostre terme.

S'ha aprovat una llei que possibilita que dues persones del mateix sexe pugin contreure matrimoni, fet que ha estat motiu de moltes controvèrsies. Ara bé, en el jutjat de Montuïri encara no se n'ha enregistrat cap, però... ens hi haurem d'acostumar per molt anacrònic que sembli.

Segons un ex-polític montuïrer "a Mallorca sols hi ha tres cadires". Tots els que no hi caben hauran de seure enterra. "De les tres -digué aquest- jo n'he ocupat una".

A ca na Francisca Fornés "Mora" tenen un mompeller per donar llum i a l'interior hi tenen penjat un parell de clavellers. I a un li han fet un niu de pillamosca amb 5 ous. Allà els coven i mentrestant s'engronsa.

Encara se senten veus que donen la culpa al departament de Patrimoni del Consell i al del Bisbat de no haver-se construït la rampa d'accés als graons. I d'aquesta manera els montuïrers impeditos per ara i per molt de temps no tendran accés als graons ni a l'església. I això que és una cosa nostra.

Vint montuïrers participaren a l'excursió que dia 8 de juny passat va organitzar s'Institut a Eivissa

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària del 7 juny 2005

Comunicacions de batlia

1) **Adquisició per expropiació de terrenys placeta el Molinar:** conclòs l'expedient i havent passat els terrenys a propietat municipal, s'incoa el corresponent expedient de justipreu.

2) **Renovació de contracte administratiu conserge escoles:** es prorroga per un any el contracte amb Apol·lònia Massanet Miralles.

3) **Sol·licitud SOIB-CCLL:** Dins la convocatòria amb la Conselleria de Treball s'hi inclou la neteja de les instal·lacions esportives, Col·legi Públic, dependències municipals i vigilància punt verd.

4) **Nomenament d'auxiliars policia local i turística:** Es nomena Sergio Fenoy Cladera com a policia turística i Jaume Mas Rigo com a policia interí.

5) **Fundació Son Fornés:** s'acordà nomenar el batle com a president de la Fundació, celebrar dues reunions ordinàries a l'any i aprovar el pressupost de 2005 per 90.508,82 €.

6) **Liquidació pressupost 2004:** Mitjançant decret de batlia s'aprovà la liquidació de pressupost de l'any 2004.

7) **Renovació pòlisses de crèdit:** Segons acord del darrer plenari, s'han renovat les dues pòlisses de crèdit amb la Banca March i Sa Nostra.

Aprovació definitiva estatuts i bases d'actuació, prèvia resolució al·legacions, junta de compensació del polígon 10 del pla parcial de Montuïri

El batle va decidir que quedàs damunt la taula per manca d'informe tècnic i d'altres documents. En tot cas anirà a una altra sessió.

Modificació dels Estatuts Consorci Desestacionalització Turística

Per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions (PSM i PSOE) es van aprovar les modificacions presentades per la Conselleria de Turisme al conveni de col·laboració entre dita Conselleria i l'Ajuntament de Montuïri per a la gestió de les activitats subvencionades per pal·liar l'estacionalitat turística.

Aprovació comptes generals 2002 i 2003

Per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions (PSM i PSOE) s'acordà aprovar de forma definitiva els comptes generals de l'Ajuntament corresponents als exercicis 2002 i 2003.

Aprovació pressuposts i plantilla 2005

Després d'esser debatudes d'algunes observacions i propostes expressades pels partits de l'oposició, per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions (PSM i PSOE) es varen aprovar inicialment els pressuposts generals de l'Ajuntament i la plantilla de personal per a l'any 2005.

El resum del pressupost és el següent:

Ingressos	Euros
Imposts directes	583.500
Imposts indirectes	213.000
Taxes i altres ingressos	812.200
Transferències corrents	481.921
Ingressos patrimonials	3.600
Alienació inversions reals	685.000
Transferències de capital	1.753.419
Total ingressos	4.532.640

Despeses	Euros
Despeses de personal	375.600
Bens corrents i de serveis	305.600
Despeses financeres	60.000
Transferències corrents	420.198
Inversions reals	3.195.919
Passius financers	120.000
Total despeses	4.477.317

Les nines de minibàsquet dia 11 de juny foren rebudes pel batle a la sala d'actes després d'haver aconseguit el campionat de Balears de la seva categoria, on les va transmetre l'enhorabona en nom de tot el poble

Col·locació de la 1ª pedra

El proper dia 12 de juliol serà col·locada la 1ª pedra a la que serà residència per a persones assistides.

Tindrà lloc en Es Revolt, molt prop de complex Lapis.

Serà presidida i efectuada a les 11 per la Consellera de Presidència, Rosa Puig.

Les minis, campiones

El diumenge vespre, dia 5, una amollada de coets anunciava la consecució del campionat de Balears de les nines de minibàsquet, si bé l'equip encara havia de retornar de Menorca després d'haver guanyat allà tots els partits disputats.

Recepció de les minis

L'horabaixa de dia 11 les minis foren acollides a Plaça per un bon grapat de persones i també pel batle el qual les féu pujar i asseure a la sala d'actes on les felicità en nom de tot el poble per la seva extraordinària gesta esportiva. Se'ls recompensà amb una medalla individual i després sortiren a la balconada on rebren l'aplaudiment del públic allà congregat. I el vespre participaren a un sopar que en honor seu se les va tributar.

Un bon grapat de gent es va concentrar a plaça per rebre l'equip de minibàsquet després de la recepció oficial amb el batle

Clausura de curs de l'Escola de Música

A l'església dia 10 es concentraren tots els alumnes que enguany han seguit un o més dels diferents cursos impartits per l'Escola de Música. Un bon grapat d'ells amb el propis instruments mostraren les ensenyances adquirides en un improvisat concert, del qual en sortiren satisfets d'una manera particular els pares i padrins que hi havien assistit.

Sopar benèfic

El vespre de dia 18 a la terrassa de la piscina d'Es Dau desinteressadament cedia per la propietat, tengué lloc una *pamboliada* a benefici de les obres de la parròquia i en concret de la teulada. Gairebé s'ompliren totes les taules que s'havien preparat, la gent sortí satisfeta d'haver col·laborat a una obra benèfica i a la vegada apropiada per una agradosa vetlada de començament d'estiu.

Nou policia municipal

A partir de dia 21 i fins a final d'any ha romàs incorporat a la plantilla de la policia municipal un nou agent: Sergi Fenoy Cladera, de Palma (Gènova), un jove de 22 anys que, acabat el curs de fresc i aprovades les proves corresponents, ha estat assignat a Montuiri.

Tercera Edat

L'Associació de Gent Gran dia 8 anà d'excursió a Eivissa i encara que sols fos per un dia tornaren molt satisfets. I dia 12 amb una gelatada celebraren la vinguda de l'estiu i a la vegada s'aprofità la reunió per informar als seus socis d'assumptes relacionats amb el seu desenvolupament.

L'Associació de Persones Majors a mitjan mes també celebraren l'acabament de les activitats desenvolupades durant el curs i dia 15, amb dos autocars, realitzaren una excursió per Valldemossa i diferents indrets de la costa d'Andratx.

El Concurs de Conte Curt

El termini per presentar originals conclou el proper dia 21 i ja han arribat 22 treballs de diferents indrets de Mallorca i dels països catalans. Se n'esperen alguns de Montuiri, sobretot de gent jove.

Els assistents romangueren complaguts en el sopar celebrat a la terrassa de la piscina d'Es Dau a benefici de les obres de la parròquia

Cap a la solució del problema

La circulació rodada pels carrers R. Lull i E. Pou ja és insostenible

Dia 31 de maig passat amb l'assistència dels representants d'Unió Mallorquina de Montuïri que ho havien organitzat, es va celebrar una reunió a la seu d'aquest partit, que tenen davant Ses Escoles, per tractar el problema de la carretera de Porreres a Sant Joan al seu pas per dins el poble, pels carrers Ramon Lull i Emili Pou.

Convidaren veïnats afectats, components locals de Protecció Civil i propietaris de finques, per les que s'hauria de desviar la possible ronda de circumval·lació. Per part del Consell Insular assistiren: Antoni Pascual, Conseller d'Obres Públiques i tres alts càrrecs del Consell

Els veïnats exposaren els problemes ocasionats, des de sempre, pel trànsit per dins aquests carrers. Presentaren fotocopies de peticions, per treure la carretera de dins Montuïri, fetes de molt de emps enrere, així com material fotogràfic demostratiu d'aquests fets. Es va insistir en la necessitat de treure el trànsit per fora del poble amb una ronda que enllaçàs les carreteres de Porreres amb la de Sant Joan i amb la de Lloret.

Per la seva part els representants de Protecció Civil comentaren que dins el Pla Municipal d'Emergències que s'ha d'elaborar, faran constar els

risc que suposa aquesta carretera sobretot i en particular per als infants i pares, al seu pas per davant del Col·legi Públic.

S'licitaren que mentre no es resolgui treure la carretera del poble, s'instal·lin discs limitadors de velocitat i tonatge i bandes elevades sobre l'asfalt perquè cotxes i camions recordin que estan entrant dins una població i redueixin la velocitat.

El Conseller va dir a tot això, en primer lloc, que aquestes obres i el seu finançament, pensava que importarien uns 4 o 5 milions d'euros, partida que no està contemplada dins el Pla de Carreteres del Consell ni tampoc dins el Planejament Municipal.

Va seguir apuntant que seria més fàcil que l'Ajuntament fes la carretera i després la cedís al Consell pel seu manteniment. L'Ajuntament hauria d'endeutar-se amb un sistema especial de finançament que el Consell pot autoritzar. Una altre opció es que l'Ajuntament faci el traçat, l'expropiació i entregui els terrenys al Consell per construir la carretera.

I una darrera opció que pareix que és en la que es fa feina: incloure aquesta obra dins de l'eix que esta projectant el Consell que uniria Campos, Porreres, Sineu, Alcúdia. De fet, va dir, hi ha un estudi realitzat

per tècnics que ara es plasmarà en el projecte que en un termini d'uns 4 mesos estarà acabat i que ens presentarà en una propera reunió, sobre el que es podran fer algunes modificacions en quan a desplaçar el traçat, uns metres amunt o avall.

Pel que fa als propietaris afectats per les possibles expropiacions, els presents declararen entendre la necessitat de desviar la carretera, no sols a la que ens referim, Porreres-Sant Joan, sinó també, com ja s'ha dit, fer una sortida cap a Palma. Estan conformes que es disposa dels seus terrenys en unes condicions que els perjudiqui el manco possible.

El Conseller en referència a aquest tema va dir que hi havia la possibilitat que pels solars que quedessin entre la ronda i l'actual carretera, l'Ajuntament modificàs les Normes i ho declaràs zona de serveis i que el Consell ho pot autoritzar.

El Conseller afegí que per a la instal·lació dels discs de limitació i les bandes transversals ell ho podria gestionar però que convindria que fos a petició de l'Ajuntament. Com també va suggerir que la Policia Local fes controls a l'entrada del poble.

Al comentari dels presents que per aquesta carretera no hi veu la Guàrdia Civil de Tràfic, va dir que es podria demanar l'actuació, que solen tenir reunions mensuals amb ells per tractar problemàtiques similars.

A títol de comentari digué que no entenia, que aquest tema que entén de primera necessitat no es fes res, quan a l'Ajuntament hi governava el mateix signe que al Govern, quan tinguérem dos montuïrers a la Conselleria de Foment i a la Direcció General de Transports...

La Directora General del Consell, de Serveis Tècnics, digué que feia falta la col·laboració de tots, que la resolució de problemes d'aquests tipus sempre es més senzill afrontar-los des de dins de l'Ajuntament.

Amb l'agraïment de tots, per l'assistència, i amb el desig que el tema arribi a bon port amb el termini més curt possible, va acabar la reunió amb un refrigeri preparat per Antoni Bennassar, Pere Mayol i Joan Manera.

(Remès per J. A. Gomila)

ADROGUERIA I ELECTRODOMÈSTICS

DE PLAÇA

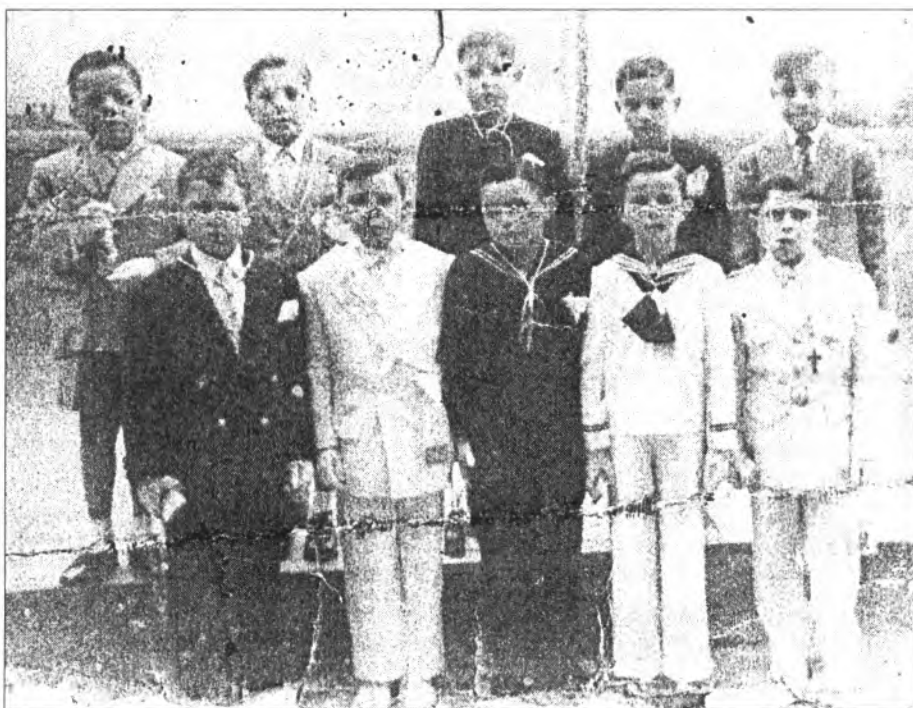
Telf. 971 64 62 50 • MONTUÏRI

Comprant a la vila feim poble

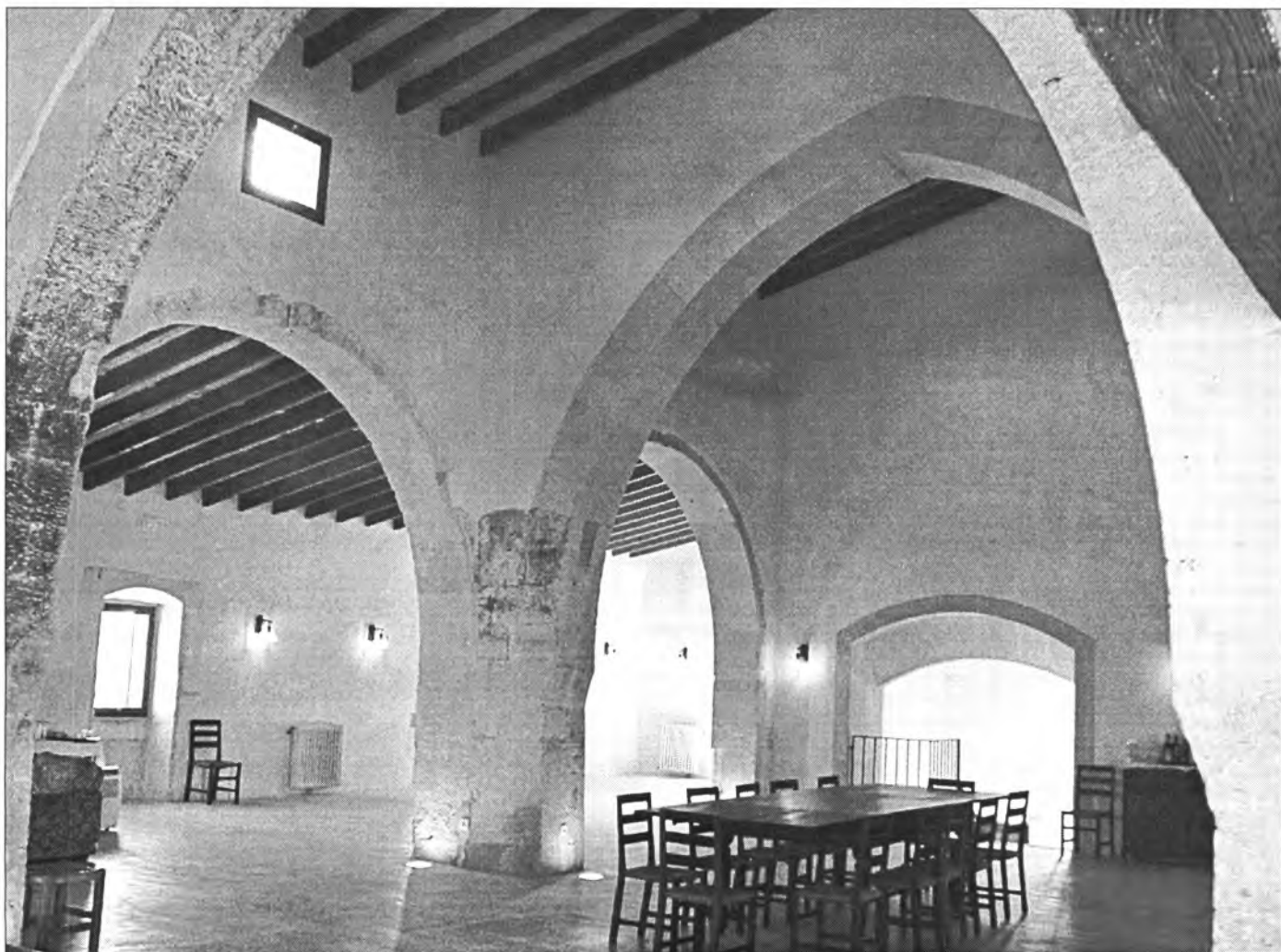

La Junta Col·legial de Diplomats en Infermeria va atorgar a Margalida Bauçà Miralles la insígnia d'or per la seva llarga vida professional com ATS (Ajudant Tècnic Sanitari) i especialitzada envàries disciplines, com a comare i medicina del treball. Darrerament exercí a Montuïri on li arribà l'hora de retirar-se. (A la foto; amb la batlessa de Ciutat) Enhorabona!

Bella panoràmica de l'interior de le cases de Can Socies de Tagamanent una vegada restaurades a l'estil original ↓

Els deu nins de Montuïri que l'any 1952 feren la Primera Comunió. D'esquerra a dreta: A dalt: Joan Mayol Garau *Panxo*, Gaspar Salvà Tous *Salat*, Joan Miralles Julià *Felanitxer*, Antoni Blascos Ginard *Palomina* i Gabriel Manera Nigorra *Prunes*. A baix: Llorenç Bauçà Mayol *Guerrer*, Bernat Frau de *Son Company*, Gabriel Mateu *Socías Rei*, Joan Roca Vich *Piedós* i Sebastià Amengual *Moreno*.
 (Foto tirada per Pere de sa Cova)

Gabriel Matas Alcover, batle de Montuïri

A manca de dos anys per acabar l'actual legislatura encara resten molts de projectes a l'aire, però el batle espera dur-los a bon fi

Arribada la meitat d'aquesta segona legislatura consecutiva intercanviam unes paraules amb Gabriel Matas Alcover, batle del nostre poble, a fi de conèixer un poc més de prop la seva feina, com veu els projectes en marxa, quins són els que s'han d'iniciar en breu, i comentar les seves prioritats en la feina diària al capdavant de l'Ajuntament.

– **Com a batle: quines són les principals preocupacions a la batlia, quins temes donen més de mals de cap o pensa que són més difícils de resoldre?**

– Tots els temes són importants i requereixen dedicació. Jo, personalment, no els vull definir com a mal de caps, sinó com la nostra feina. Els que governam estam a la disposició dels ciutadans del poble i hem de ser capaços d'escoltar les seves necessitats, veure els problemes que tenen els nostres veïnats i cercar-los solucions. Quan un veïnat del poble ve a l'Ajuntament, evidentment és perquè té un problema o una preocupació; i per aquella per-

sona aquest problema serà el més greu; per tant, els qui tenim responsabilitats de govern hem d'escoltar els veïnats, dedicar-los el nostre temps i intentar donar-los solucions. En definitiva, consider que això és la nostra obligació.

– **Sobre la residència a Montuïri què ens pots dir?**

– És un dels projectes més importants que durem endavant aquesta legislatura. Des que governam, sempre hem apostat pels Serveis Socials i per les persones majors. Vàrem esser el primer municipi de la

Mancomunitat del Pla en tenir un Centre de Dia, i ara també volem una residència que estigui en el nostre poble, perquè les nostres persones majors que ho necessitin, puguin passar els seus darrers anys al poble i no hagin d'anar a fora. A més donarà molts de llocs de feina que podran aprofitar els montuïrers.

– **Quan es posarà la primera pedra i quin termini hi ha previst per acabar-la?**

– En quant als terminis: la primera pedra la col·locarem en pocs dies, en concret dia 12 de juliol; i està previst un termini d'execució de 14 mesos, per tant a finals de l'any 2006, com a molt tard a principis de l'any 2007, podrem inaugurar la nostra residència.

– **En quant al tema de la circulació al carrer Ramon Lull, fins quan continuarà així el trànsit?**

– El carrer Ramon LLull no és de l'ajuntament; és propietat del CIM i té totes les competències el CIM. No obstant, i com que és un tema que ens preocupa i ens afecta als montuïrers, des de l'Ajuntament hem adoptat diferents solucions. En primer lloc, vàrem enviar una carta al CIM sol·licitant amb urgència que instal·lin senyals de trànsit per solucionar els problemes més immediats: discs de velocitat, discs per regular el tonatge, i a més que es faci el control que correspon.

– **Possibles solucions.**

– Per donar una solució més definitiva, hem tengut diverses reunions amb el conseller d'obres públiques del CIM per tal d'aconseguir que desviïn el trànsit d'aquest carrer mitjançant una ronda. En aquests moments estan redactant el projecte i sol·licitarem que l'inclouin dins els

Montuïri

971 646 460

Bar Can Pieres

pressuposts de l'any que ve. Ara, hem de saber que és un tema que no està en les nostres mans. Per a mi, personalment, és uns dels projectes prioritaris que té el municipi i per això insistiré tot quant faci falta.

– Respecte del tema de les antenes de telefonia mòbil. Quina feina s'ha fet?

– Estam fent feina per treure les antenes fora del casc urbà, a un emplaçament que no afecti ningú, ja que és un tema que genera malestar als veïnats més propers. En aquest sentit ara mateix hem demanat assessorament a la Conselleria d'Innovació perquè els seus tècnics ens diguin quin seria el millor emplaçament possible fora del poble. No oblid que és un dels projectes prioritaris a l'Agenda Local 21; per tant, posarem el màxim esforç i interès en dur-lo endavant tan aviat com sia possible, per a tranquil·litat de tothom.

– En quant al cementeri vell, quina solució s'ha previst?

– Vàrem demanar al departament de cooperació del CIM que ens fessin un projecte per solucionar la problemàtica del cementeri vell. Estan acabant de redactar el projecte i ens surt un pressupost d'execució d'obres d'uns 600.000 euros. A partir d'ara haurem de mirar com podem finançar aquest projecte, també tan important per a tots.

– Pel que fa a l'àmbit de l'economia, com està el tema del "mercadillo" que s'ha comentat en ocasions?

– Està en marxa. Hem tengut diverses reunions amb l'associació de comerciants de Montuïri per veure com dinamitzam la plaça i els negocis del centre; i una idea que tenim en comú, és fer un "mercadillo" els dissabtes horabaixa. En aquests moments, estam fent feina en aquest sentit des de l'àrea de comerç de l'Ajuntament.

– Quines previsions hi ha sobre una nova guarderia infantil?

– Avui en dia és un tema imprescindible per conciliar la vida laboral amb els nins. Així, estam en negociacions per aconseguir terrenys davora el recinte de l'escola pública,

on pensam fer la nova guarderia infantil. Paral·lelament a aquestes actuacions, ja hem encomanat al CIM que ens redactin el projecte per cooperació, a fi d'impulsar aviat aquest tema.

– I en temes de cultura, teniu en projecte el casal de cultura o altres infraestructures o previsions?

– Estam tramitant un dels projectes més engrescadors d'aquesta legislatura: l'Ecomuseu del Molinar. El major projecte cultural que s'haurà fet en molt de temps. Gràcies a la subvenció de més d'un milió i mig euros que ens ha donat la Conselleria de Turisme del Govern Balear, per desestacionalitzar el nostre municipi, hem posat en marxa el macroprojecte del Molinar.

– En què consistirà?

– Consistirà en fer un passeig "peatonal" que envolti la zona del Molinar i enllaci amb l' Avinguda del Dau, per poder passejar, i compti amb dues placetes noves, zona verda i terrassa-mirador. Inclou la construcció d'un Ecomuseu o Casal polivalent devora el molí d'en Ferrando, amb finalitat cultural, turística, museu, teatre, centre d'exposicions, conferències, cafeteria...

– Quan es començarà?

– Aviat es començaran les obres, i donarà molta vida a Montuïri i millora de la qualitat a tots els montuïrers.

– Altres perspectives amb

"S'està redactant el projecte per solucionar el trànsit en el carrer Ramon Llull"

"Estam fent feina per treure les antenes fora del casc urbà"

"Per solucionar la problemàtica del cementeri vell es necessiten 600.000 euros"

"L'Ecomuseu del Molinar: El major projecte cultural que s'haurà fet en molt de temps"

"Sortiran més de 100 solars nous amb l'obertura del nou carrer"

aquest ecomuseu?

– Volem aconseguir que Montuïri sigui un poble on la gent s'aturi a visitar-lo, perquè d'aquesta manera surti beneficiat el comerç de Montuïri i tots els montuïrers.

(Continua a la pàgina següent)

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

– A més d'aquest projecte d'Ecomuseu del Molinar, quins altres projectes teniu?

– Volem acondicionar els carrers del centre, el museu des Fraret i el poblat talaiòtic de Son Fornés; tot un patrimoni que és suficient atractiu perquè tinguem visitants de qualitat a Montuïri.

– En aquest sentit, un altre tema cultural pel que sempre s'ha apostat: Son Fornés.

– Sí, és un dels temes més interessants, a la vegada cultural i històric, decisiu pel patrimoni de Montuïri. A la darrera reunió de la Fundació de Son Fornés vaig esser elegit President de la Fundació, i la meua intenció és donar un fort impuls a Son Fornés, implicant en aquesta tasca altres entitats.

– Què suposa Son Fornés per a l'Ajuntament?

– Son Fornés és un dels patrimonis més importants que tenim a Montuïri i que ens identifica històricament. Els darrers anys és molt el que hem aconseguit. Hem fet un museu en el Molí des Fraret, amb les troballes i les restes de Son Fornés, per a la seva conservació i difusió. Al mateix temps, hem aconseguit adquirir el Talaiot, les cases, i 100.000 m² de Son Fornés; ara tot en propietat de l'Ajuntament i del poble de Montuïri. Volem seguir fent excavacions anuals, millorar el manteniment dels talaiots, donar a conèi-

xer més el Museu des Fraret i el poblat talaiòtic i començar a restaurar les cases per fer una escola d'arqueologia.

Són moltes idees i molt de projectes interessants. El temps s'encarregarà de donar fe de la seva realització.

– Sobre l'obertura del nou carrer paral·lel al carrer de Palma, com està la feina?

– El carrer que volem obrir afecta una superfície d'uns 35.000 metres, que començaria a l'altura del col·legi públic i arribaria fins al carrer des Garrover. Consisteix en un carrer paral·lel al carrer de Palma el qual ja està previst des de fa vint anys, així com es va aprovar a les Normes Subsidiàries de Montuïri de l'any 1986.

– Com es tramitarà?

– En quant a la tramitació, la normativa no estableix per quin sistema de gestió s'ha d'executar el carrer. L'Ajuntament ha de triar un dels tres sistemes de gestió possibles: per expropiació (per als casos on el sòl no es revaloritza; no és aquest cas, perquè aquests 35.000 metres d'urbà passaran a ser solars amb una valoració molt més alta); per compensació (quan els veïnats es posen d'acord per executar el projecte i el duen endavant: tampoc és el cas, els veïnats han tengut molts d'anys i no han estat capaços de posar-lo en marxa com a interessats); i l'altre per cooperació, on l'impulsor

del projecte és l'Ajuntament. Per tant, ho farem per cooperació, que és la fórmula més enquadrable al projecte.

– D'aquesta manera sortiran molts de solars nous.

– Sí. Pensam que sortiran més de 100 solars nous. I com que volem crear vivendes per als montuïrers i també regularitzar el preu dels solars a Montuïri, creim que si posam al mercat tots aquests solars, el preu s'estabilitzarà amb l'oferta i la gent podrà comprar una vivenda digna i a un preu digna.

– Què diuen els veïnats?

– Com que també volem obrir el carrer amb el màxim de consens dels veïnats afectats; estam parlant amb tots ells, perquè no surti ningú perjudicat i puguin aportar les seves idees.

– Ja per acabar i sols enumerar: Des del començament d'aquesta legislatura: Què s'ha fet, què manca fer, es farà tot el que anunciàreu en el programa electoral?

– Convé tenir present que la feina de l'Ajuntament és una feina del dia a dia, d'estar sempre disponible per als montuïrers, d'atendre la gent i resoldre els temes que van sortint. A més del que hem parlat cal considerar que també hem fet feina per aprovar el Polígon de Serveis, sempre hem apostat per la sanitat i els serveis socials, així vàrem fer el primer Centre de dia del Pla, i som l'únic poble de Mallorca que disposa de metge municipal, perquè els montuïrers estiguin sempre ben atesos... En definitiva, intentam fer feina per a tots, satisfer les seves necessitats i escoltar els seus problemes quan vénen a l'Ajuntament o ens veim pel carrer; perquè és molt important poder donar resposta a les seves preguntes i solucionar les seves preocupacions; a fi que tots, sense distinció, se sentin de cada vegada de més recolzats i tan satisfets com sia possible.

– La darrera: Penses tornar-te presentar a les properes eleccions?

– Ha de passar molt de temps i encara no ho tenc decidit.

O. ARBONA

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuïri

Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

Jaume Mas Rigo "Diego"

Nou policia local de Montuïri

En Jaume Mas Rigo va néixer a Montuïri fa 24 anys. Els estudis primaris els va realitzar a l'escola del nostre poble, després va cursar l'ESO, un mòdul de comerç i màrqueting de grau mitjà. Ha fet feina de muntador de claraboies i a una empresa de publicitat. Des de fa uns mesos la seva professió és la de policia local. Les seves aficions són el futbol, els esports en general, mirar la televisió...

- Quins requisits necessites per presentar-te a les oposicions de Policia Municipal?

- Estudis primaris, ser espanyol, major d'edat, no tenir cap antecedent penal i el carnet de conduir A i B.

- Quina tipologia de proves vares haver de passar?

- Hi havia diferents tipus d'examen: psicotècnic, cultura general, Estatut d'Autonomia, Constitució, història de les Illes Balears, un examen oral en llengua anglesa, i el nivell A de català. Després hi havia unes proves físiques: córrer 1000 m en un temps de 4 minuts 20 segons, botar amb els peus junts 2'10 m, llançar una pilota medicinal de 5 kg. fins a 6'5 m i 50 m de natació en un temps màxim de 4 minuts.

- Durant quin temps vares haver de preparar-te i a on?

- Vaig decidir deixar la feina per preparar-me a fons durant 3 mesos, també assistia a classe a un acadèmia que prepara les oposicions a policia. Una vegada haver aprovat és obligatori assistir al curs Bàsic de Policia Local que dura 800 h i estar organitzat per EBAP (Escola Balear d'Administració Pública).

- Tu triares venir a Montuïri?

- No, vaig omplir un llistat de 20 municipis i em donaren la tercera opció que era la del meu poble, Montuïri.

- Quines són les vostres competències?

- Tot el tema relacionat amb el trà-

fic: aparcament, velocitat, ús del casc... després notificacions de jutjat i temes criminals (robatoris, queixes, bregues...), el punt verd, i moltes altres coses exceptuant el tema urbanístic. Encara que el que ens ocupa més temps són els estacionaments prohibits o en doble fila, els renous de ciclomotors i el no ús del casc, que ara ens hi posarem de manera seriosa.

- El fet de ser jove t'ha provocat cap problema a l'hora d'aplicar les normes?

- El contrari, només fa un mes que faig feina a Montuïri i intent aplicar-ho tot segons la llei.

- Ara sou tres policies, sempre ho sereu?

- Hi ha un funcionari de carrera, un funcionari interí i un policia turístic. Aquest darrer té un contracte fins a final d'any i està subvencionat en part pel Govern Balear. En principi es vol seguir així, però a la llarga no es sap que passarà.

- Com vos organitzau?

- Feim rotacions de sis dies i estam o bé de matí o bé d'horabaixa. El torn de matí és de 8 a 14h i el d'horabaixa de 16 a 22 h. Els caps de setmana, el dissabte de 9 a 13h i de 18 a 22 h i el diumenge de 10 a 14 h i de 18 a 22 h. Cal afegir que sempre estam localitzables amb un telèfon desviat al nostre mòbil.

- Quins avantatges i quins inconvenients té aquesta feina?

- L'avantatge més clara és que som funcionari, a més de no haver d'agafar cotxe amb els problemes que hi ha per la carretera. Els inconvenients són que moltes vegades et jugues el físic perquè no et volen creure i sempre duus les de perdre. Al poble tothom em coneix per això a vegades és més difícil imposar la llei.

- Quina relació teniu amb la nova Agrupació de Voluntaris de Protecció de Montuïri?

- Molt bona, cada vegada que hem necessitat la seva ajuda han col·laborat en la mesura de les seves possibilitats. A més quan hi ha una urgència tot d'una cridam al 112 i ells ens envien l'autoritat competent, siguin bombers, Guàrdia Civil, tràfic...

- Què penses de Montuïri: de la gent, de l'ambient, dels serveis, dels negocis, dels serveis... ?

- La gent és molt còmoda ja que utilitzam el cotxe per qualsevol desplaçament per petit que sigui, els negocis tots pareix que funcionen bé, hi ha colles de jovenets que fan capbuitades...

- Què milloraries o canviaries?

- Netejaria Son Fornés, les escoles, faria accessos al poble per treure els camions grossos de la carretera de San Joan i animaria la gent que vagi un poc a peu pel poble.

- Penses ser molts d'anys policia local de Montuïri?

- Acab de començar i fa mal contestar aquesta pregunta.

- Vols afegir alguna cosa més?

- Estic molt content de fer feina aquí perquè la gent m'ha rebut molt bé. I des d'aquí vull dir que esper que tothom col·labori i que estic a la vostra disposició.

BEL MAYOL I MANERA
 MARIA ANTÒNIA RIGO

Joan Roca Fullana "Boivàs"

Un home dedicat a les feines del camp per vocació

Al llarg dels anys hem dialogat amb nombroses persones d'edat que ens han comunicat les experiències o opinions i els fets o situacions que consideraven importants dins la seva vida. Les nostres converses han versat sobre una extensa varietat de matèries, sobretot a l'entorn del tema del camp. Si haguéssim viscut a un poblet a vora de mar, les nostres converses haurien tingut per protagonistes la pesca, les barques... A la majoria dels nostres entrevistats el que els agradava tractar era tot quan es referia al camp. Un camp que estimaven i que cuidaven amb esment.

Van passant els anys; avui no són tantes les persones que puguin parlar en primera persona sobre les feines o ocupacions de fora vila en les primeres dècades del passat segle. Dins pocs anys no trobarem gairebé ningú que pugui relatar les seves experiències del temps en què es feien carre-ranys i segaven amb la màquina; del temps que sembraven l'ordi dins el solquet fet amb una arada amb pala, dels llargs horabaixes fent cugula dins els sembrats, dels dies de la tardor quan llauraven amb l'arada amb rodes... Tants de motius per recordar.

Hem volgut aprofitar l'ocasió per tenir un diàleg amb en Joan Roca Fullana. Aquest és un dels pocs ho-

mes que encara tenim al poble que pot parlar d'aquestes feines de llavors. En totes hi ha hagut de posar les mans. En Joan té una particularitat: així com molts en aquests anys es dedicaven al camp perquè no tenien altra sortida per guanyar-se la vida, ell s'hi dedicava per vocació. Com és natural també vivia del què produïen les terres.

Durant el diàleg se li endevina una enyorança d'un temps en què fruïa

amb les feines i eines de llavors. Poques vegades havíem trobat una persona tan enamorada del seu treball, com ell.

El nostre interlocutor nasqué a Montuïri el 9 d'agost de 1928. Té una germana, na Maria. És fadri i jubilat fa anys. Quan li preguntam si s'havia dedicat a alguna altra professió en diu que no; mentre ens va contant una llarga història que resumirem.

– Sempre m'he dedicat al camp –ens diu–; m'ha agradat molt aquesta feina. A ca nostra hi havia pocs doblers i als 7 anys ja aplegava ametles a Son Trobat. L'any següent n'aplegava a Sa Mata per passar seguidament a Son Fornés de porqueret. Havíem de fer "es cap viu". Aquests anys també em llogà l'amo en Llorenç Roig i després al Puig Moltó. En la temporada d'estiu i en la tardor feia aquestes feines i altres; no estava mans fentes. En l'hivern, durant mig any, més o manco, anava a escola. Aquest trull durà fins als 10 anys. Vaig anar a classe amb don Sebastià Perelló, don Pere Rosselló, don Cristóbal i més endavant, sempre en l'hivern, amb en Tomeu "Doia", els vespres.

– O sia que estaves molt ocupat.

– Sí, i sempre treballant en el camp. Un cas curiós va esser quan vaig anar a tomar ametles a la possessió de Son Delabau, quan jo tenia uns 14 o 15 anys. Allà no anàvem a jornal, era una tasca de set sacs cada dia. Els que podíem fer de més, me'ls pegaven a 2'50 pessetes cada un. Tot era degut que l'amo volia estalviar dies de manteniment. Estàvem al començament dels anys 40 i les lesques eren primes.

– Mira, no havia sentit parlar mai d'unes condicions com aquestes per aplegar les ametles.

Feim uns quants comentaris intranscendents i continuam.

– Jo tenia 10 anys –segueix dient en Joan– quan els meus pares passaren d'amitgers a Son Miquelet de Pina. Allà ens hi traslladarem tota la

Tiberi

Menjars cuinats i càtering

Oferim qualitat i confiança

C/ Andrea Doria, 46
07014 Palma
Tel. 971 733 062
Mobil. 676 40 63 86

Servei exclusiu de càtering per a noces i banquets

Cases de Els Calderers (Sant Joan), Son Maixella (Valldemossa), Comasema (Orient)

Buffets per endur-se'n per a celebracions familiars, comunions i aniversaris

Servei a empreses, presentacions, convencions, esdeveniments i dinars d'empresa

Menús a mida, servei de cambres i cuiners

Menjars preparats per endur-se'n

Transport i servei a domicili

Menú diari al Restaurant LLAR DE LA JOVENTUT-
CONSELL DE MALLORCA, (C/ General Riera, 111 de Palma)
Tel. 971 17 37 77

A Son Delabau (Llucmajor), aplegant ametles a escarada, n'havien de recollir 7 sacs cada dia.

No tenien els entreteniments dels joves d'avui; passaven el temps passejant per l'estació o asseguts dins el cafè.

A fora vila la feina era més difícil, però cuidaven les plantes amb esment: el camp era un jardí.

família. Hi estiguérem un any. El següent el meu pare es llogà a Son Coll Vell i jo de plaça morta en el Rafal de Pina. Aquí ja feia les feines pròpies d'un missatge. Després vaig passar a conrear les nostres terres.

– O sia que no en sorties de sembrats i forques.

– Sí. He passat molt de gust cultivant les terres. El camp i les seves feines sempre m'han agradat molt. No vaig desitjar mai cap altra ocupació.

– Segons el que ens dius, hem d'entendre que el teu pare estava llogat, tu conreaves les finques de ca vostra; eres molt jove.

– Bé. Et diré: feia mig parell amb l'amo en Llucio, el pare d'en Biel. Era un home molt curiós amb el conró i tots els treballs del camp. M'ensenyà

moltes coses. En aquest aspecte vaig tenir un bon mestre.

– Què ens pots dir sobre els procediments de llavors per conrear, comparat amb els d'avui?

– Hi ha una gran diferència. No debades han passat més de 60 anys. Llavors amb un parell i l'arada amb rodes llauraves mitja quarterada al dia. Avui amb el tractor en llauen tres. Amb el recollir l'anyada i sembrar, passa igual. Però...

– Però...?

– Llavors una família que tenia set o vuit quarterades, posem deu. Vivia més o manco bé, sense voler dir que tirassin els doblers. Avui, per a la mateixa família, no basten 100 quarterades. Tinguem en compte que també tenien l'anyada d'ametles i les

ametles valien més que avui; a més engreixaven uns quants porcs, cosa que avui no fan... Vivien decentment, fent feina i administant-se bé.

– Com veus aquest camp avui?

En Joan fa la mitja, però la seva rialla és molt significativa.

– Com t'ho diria jo? Avui certes zones dels nostres camps fan pena. La cugula i altres males herbes passen a vegades per damunt els sembrats; el racons i llobades sense cavar; moltes parets o marges mig esbaldregats; les voreres plenes d'herba: és feina feta amb molta pressa. Abans eren rars les finques amb cugula, les voreres i llobades estaven cuidades i els arbres exsecallats; fins i tot a les línies dels sembrats les veies rectes i netes a molts de llocs. El

(Continua a la pàgina següent)

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. 971 120 064 - Fax 971 120 426
C/. Ciutat, 12 - Tel. 971 120 021 - Fax 971 662 043
07620 Llucmajor - Mallorca (Balears)

C/. Historiador Talladas, 2 A - Tel. 971 652 637 - 07630 Campos (Mallorca)
cem@cemllucmajor.com - www.cemllucmajor.com

• Alergologia • Anàlisi clínics • Aparell digestiu • Assistència domiciliària • Cardiologia i aparell respiratori • Centre auditiu • Clínica dental: - Cirurgia màxilo-facial - Implantologia - Odontologia - Ortodòncia	• Cirurgia general i laparoscòpica • Dermatologia • Ecografia • Endocrinologia • Fisioteràpia i rehabilitació • Ginecologia i obstetrícia • Igualatori mèdic • Infermeria • Medicina general	• Medicina estètica • Nutrició i dietètica • Oftalmologia • Ortopèdia Gamundí • Otorrinolaringologia • Pediatria • Podologia • Psicologia • Psiquiatria	• Radiologia - Mamografia - Ortopantomografia bucal - Radiologia general - Telerradiografia • Rehabilitació (metge rehabilitador) • Teràpia de parella i sexologia • Tractament de la obesitat • Traumatologia i cirurgia ortopèdica • Urologia i andrologia

Làser - acupuntura, medicina ortomolecular, test de intolerància alimentària, depilació làser.
Revisions mèdiques: Companyies d'assegurances de vida (Sa Nostra, La Caixa, Inter Partner).
Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antonio Isern Oliver.

Tenim el plaer de comunicar als nostres clients les noves especialitats i serveis de recent incorporació:
Metge especialista en rehabilitació: Dra. Encarnación Sanfeliciano Gómez.
Llicenciada en psicologia: Lola Rodríguez Mayoralas.
Diplomada en podologia: Mª Cristina Fiol Ekman.
Urologia i andrologia: Dr. Martín Santisteban González
Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antoni Isern Oliver
Mamografia, ecografia de mama, ecografia trans-rectal i trans-vaginal, cadenera pediàtrica i eco-doppler vascular perifèric.

Assegurances: ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - AXA - PLANAS - D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - LA BOREAL - LA ESTRELLA - L'ALIANÇA - MAPFRE - MEDIATC MUTUA GENERAL DE CATALUÑA - NOVOMEDIC - SANITAS - SERSANET - VITALICIO SALUD - WINTERTHUR
Mutues d'accidents: ASEPEYO - CYCLOPS - FIMAC - FRATERNIDAD MUPRESA - FREMAP - IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL - MAZ - MIDAT - MUTUA UNIVERSAL - MUTUA BALEAR
Companyies d'assegurances d'accidents: ALIANZ - AXA - AURORA - IBÉRICA - AEGON - CASER - CAUDAL - FENIX - FIAT - LA ESTRELLA - MAPFRE - VITALICIO - PREVISIÓ BALEAR - WINTERTHUR - ZURICH

Horari de les 9'00 hores a les 21'00 hores.

(Ve de la pàgina anterior)

camp en els mesos d'abril i maig era un jardí. Clar, avui tal com estan les coses l'agricultor no pot filar tan prim. Es veuen algunes finques abandonades, de cada dia més, per desgràcia. Els pocs conreadors actuals conreen tantes finques que no poden perdre el temps amb certs detalls. Amb els preus actuals és pèrdua total.

– **Quan eres jove un 90 % de la gent del nostre poble es dedicava a l'agricultura; aquesta ocupació s'ha anat abandonant. Quantes famílies, opines, que viuen només del camp al nostre poble actualment?**

– Jo diria que no arriben a una dotzena –ens diu després de pensar un moment.

Són laments més que respostes amb el que ens va contestant.

– **Tornem un poc enrere. Després de Son Delabau, a on treballares?**

– Aleshores tenia 15 anys i vaig

anar a fer feina a Son Berenguer; hi vaig estar fins als 50 anys complits. L'amo es retirà i vaig passar a fer feina amb l'amo en Ramon de Son Canals fins a la jubilació.

– **Estant a Son Berenguer, que devia esser als començaments dels anys 40, com passàveu el temps els vespres i els diumenges?**

– Ah! Llavors no teníem els mitjans de distracció que tenen els joves d'avui. A mi no m'estirava massa el cinema, i amb alguns amics els diumenges horabaixa ens passejàvem per l'estació o estàvem dins el cafè. El temps de Son Berenguer no ho passàvem malament. A la claror del llum de carbur els vespres escoltàvem la ràdio de transistors i conversàvem devora el foc si era en hivern. En aquest temps també ens servíem encara del llum d'oli per moure'ns per dins les cases de la finca.

Poques persones són les que poden parlar del llum d'oli. En Joan recorda aquest temps amb un mig somriure, com si volgués disculparse. Anys difícils, aquells.

– **En tants de tipus de feina que hi ha al camp, quina era la que més t'agradava?**

– Totes m'agradaven. Però el temps de fer els goretts amb l'arada amb rodes, sembrar o sobretot fer garbes en bon matí, abans de sortir el sol, en què les gavelles s'aguanten totes soles, una damunt l'altra, quan encara conserven l'escassa humitat del vespre, eren les feines que més m'agradaven. I et diré, la que manco m'agradava: estar algun horabaixa sense vent d'amunt l'era i la forca amb la mà sense poder fer res; a pesar que aquest cas passava poques vegades –ens diu rient.

Hi ha un deix de tendresa i enyorança quan el nostre interlocutor anomena aquestes feines i situacions. Vertaderament en Joan estimava i estima el camp.

– **Quin tipus de blat de llavor existien llavors?**

– Mira, aleshores hi havia el "Valencià Roig", el "Barba", el "mort", el "pillo"... i per les terres primes, la xeixa, el garronsona, el collderrussi; gairebé tots eren alts excepte els darrers. La palla llavors valia molt; amb

ella pagaves la feina de la batedora.

– **Quines són les teves afeccions?**

– M'agraden molt les carreres de cavalls; de jove anava molt a aquestes carreres; ara ja no. També m'agrada la música, la que sia, excepte l'actual, que no l'entenc.

– **Al llarg de la vida hauràs tractat amb moltes persones; quines eren les que més t'agradaven?**

– M'agradaven i m'agraden les que són simpàtiques, de bon caràcter, sense segones intencions... M'agraden les bones persones.

– **Què ens fa falta al poble?**

– Un taller de bicicletes i motorets.

– **On feres el servei militar?**

– A la comandància d'Aviació i sense conèixer ningú vaig estar molt bé. Feia d'emblanquinador, però no emblanquinava quasi mai.

– **Digues breument com era això.**

– Et diré: hi havia a les oficines una empleada que era la mà dreta del tinent coronel. Jo crec que li vaig fer llàstima sense un destí, sempre a les ordres dels altres, una guàrdia darre l'altra. Començà a manar-me les feines ella, em donava permisos, m'enviava a ca nostra per cuidar el meus. Una bona persona; tenc un bon record d'ella.

– **Què pots dir més del passat?**

– Eren temps durs, però els enyor, sobretot el temps en què m'ocupava del camp.

– **Què penses del futur?**

– No n'estic endarrer. Pel que veig per TV aquest futur no està massa clar. És preocupant.

Hem escoltat en Joan amb molt d'interès. Una de les poques persones dedicades a l'agricultura que treballava al camp per vocació. Molt pocs agricultors al llarg d'altres entrevistes ens ho havien dit. És d'admirar per la seva senzillesa i mode d'esser. També per la franquesa en què s'expressa i la seva bonhomia. A través d'aquestes senzilles línies és d'esperar que el lector l'hagi pogut descobrir: com és i com pensa.

Han estat les opinions d'un home del camp, on hi radica generalment l'experiència i la saviesa.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

Bar
Restaurant
Ca'n
Xorri
Menú diari: 7€
Menjar a la carta
Berenars variats
Carrer Major, 2
Tel. 971 644 133
07230 Montuïri

SALUT

Dorsàlgies

(Dolors d'esquena - III)

Em fa mal l'esquena: serà possiblement una de les frases més repetides tant a ca nostra, en el carrer o a la consulta mèdica. I jo diria que és la queixa més habitual de l'home actual.

El 100% de l'espècie humana en algun període de la seva vida ha tingut o ha sofert dolors cervicals, dorsals o lumbar.

El 90% de tots aquests dolors d'esquena són conseqüència directa dels problemes grossos o petits de la columna vertebral. Hi ha altres dolors que també es poden sentir a l'esquena, els quals són a conseqüència de trastorns a altres òrgans, com poden ser els pulmons, el fetge, l'estómac o els budells.

El ronyó no poques vegades és el culpable de dolors que més se semblen als dolors d'esquena per artropaties.

Aquest dolor vertebral pot esser degut a múltiples causes: Unes per envelliment dels discs intervertebrals; altres, per desequilibris del raquis o per insuficiència dels lligaments (vida sedentària o manca d'exercicis); els dolors per reumes inflamatoris són molt freqüents; els dolors per causes tumorals, per causes traumàtiques, causes endocrines, com l'osteoporosi, causes visceral (colon, budell prim); causes ginecològiques, causes psicològiques, preocupacions, disgusts, insatisfaccions en el treball, etc.

Totes aquestes alteracions poden esser motius de dolors d'esquena.

El dolor causat per moviment implica o bé una columna defectuosa o una columna normal (que funciona malament). Aquest dolor es pot originar de tres maneres diferents:

a) - *Un treball anormal damunt una esquena anormal*, com podria ser aguantar un objecte massa pesat o sostenir un pes no pesat però sí molt separat del cos. En aquest cas es produiria una contracció muscular que pot esser insuficient i la força anirà a repercutir damunt els lliga-

ments; i quan aquests cedesquin anirà a repercutir damunt les petites articulacions i discs. Tot així portarà el síndrome comú, que és el dolor.

b) - *Un treball normal damunt una esquena anormal*. Per exemple a l'escoliosi hi ha una manca d'alineació dels diferents segments del naquis. Aquest problema pot causar desequilibris de força, que s'ha de

realitzar pels lligaments, múscles i petites articulacions. La resposta serà el dolor.

c) - *Un treball normal damunt una esquena normal no preparada per a aquest esforç*. Qualsevol exercici requereix i necessita una preparació. És allò que deim escalfament o en-calantiment. Una altra preparació seria l'exercici regular pel qual anam a preparar-nos: moltes dorsàlgies i lumbàlgies de l'oficinista del dilluns es couen els dissabtes i diumenges en voler fer coses per les quals en Tarzan no està preparat ni entrenat per realitzar-lo.

MIQUEL LLABRÉS

Milestone No 69862-6702: Caja y brazalete de acero inoxidable, cristal curvo de zafiro irrayable, corona a rosca, sumergible hasta 100 metros, incorpora cierre oculto con pulsadores de apertura de alta seguridad, disponible en modelos de señora y caballero.
www.mauricelacroix.com

Fermin
Joiers

Porto Cristo - Manacor - Cala Millor

M
MAURICE LACROIX
Switzerland
Tomorrow's Classics

La tomàtiga, un aliment recomanable

(Tomàtiga: *Solanum Lycopersicum*)

Després de la patata, la tomàtiga és la planta de la família de les solanàcies més estesa i cultivada arreu del món. Foren els exploradors espanyols els qui la introduïren per primera vegada a Europa des de Perú i Mèxic en el segle XVI, encara que varen haver de transcórrer més de 200 anys perquè la tomàtiga començàs a ser acceptada a països com França, Alemanya i el Nord d'Europa.

Això fou degut a la similitud dels seus fruits amb els vermells de la belladona, planta tòxica i que a més pertany a la mateixa família. De fet aquesta hortalissa no fou acceptada del tot a la cuina alemanya i nord-americana fins ben entrat el segle XX, mentre va ocupar un lloc destacat dins la gastronomia italiana i espanyola des de la seva arribada en el segle XVI.

Propietats: Segons estudis recents se la considera aliment-medicina, tota vegada que està considerada com un preventiu a l'entorn de cert tipus de càncers, especialment en el càncer de pròstata.

Examinant la seva composició hi trobam aigua, prop del 94% i petites quantitats de proteïnes, grasses i nitrats de carboni, format per glucosa i fructuosa. Així i tot el valor nutritiu

de la tomàtiga es troba en la seva rica vitamina i mineral.

Considerant les pròpies vitamines, veim que conté la C. Això fa que amb una tomàtiga de 100 grams es cobreixin les necessitats diàries d'aquesta vitamina per a un adult.

També conté les del grup B (B₁, B₆, B₁₂). Entre els minerals destaca el potassi, ferro, magnesi, fòsfor.

A més, els seus components "no nutritius" tenen importants funcions dins l'organisme, com fibra vegetal, àcids orgànics, *licopeno*, que és el pigment vegetal que li atorga el típic color vermell, el qual és el causant de la seva intensa acció antioxidant, tenint en compte que amb la seva absència les cèl·lules creixen desordenadament, tant és així que el consum habitual de tomàtiga en qualsevol de les maneres, s'ha de considerar com un important factor preventiu del càncer de pròstata, un dels més freqüents en els homes. Per tant podem deduir que el consum habitual de tomàtiga afavoreix el bon funcionament de la pròstata en general. A més d'evitar la degeneració cancerosa de les cèl·lules, la tomàtiga pot reduir també el creixement excessiu d'aquesta glàndula (hipertrofia benigna de la pròstata, HBP) tan freqüent entre els homes de més de 50 anys.

La manera més saludable de consumir la tomàtiga és crua, vermella i ben madura

Es un gran depuratiu. Diurètic, que facilita el treball dels ronyons. Augmenta les defenses antiinfeccioses de l'organisme. Molt útil com a preventiu per a tots aquells que pateixen de trastorns de la circulació arterial, inclosa l'angina de pit i l'infart de miocardi.

La tomàtiga vermella encara és molt millor que la varietat verda. La manera més saludable de consumir-la és crua, encara que fregida sia més saborosa. És un poc indigesta pels estòmacs delicats.

Els suc i les salses són molt rics en vitamina C i sals minerals, però els preparats comercialment contenen molta sal i bastant d'additius que poden provocar reaccions al·lèrgiques.

Finalment cal recordar que durant molts d'anys la tomàtiga ha estat prohibida als qui pateixen càlculs renals, degut al seu contingut d'àcid oxàlic. Aquesta substància juntament amb el calci forma sals insolubles (oxalat càlcic), les quals esdevenen en forma de càlculs o pedres.

Amb tot i això no hi ha raó per eliminar la tomàtiga de la dieta de malalts renals, ja que el seu contingut d'àcid oxàlic és molt baix, fins i tot menor que la lletuga o els espinacs.

Qualsevol que sia el color de la tomàtiga, convé que sia ben madura, ja que d'altra manera pot contenir petites quantitats de "solanina", un alcaloide que pot arribar a produir mal de cap i trastorns digestius.

Bon trempó i bon profit!

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuiri

Infomallorca.net

Consell de
Mallorca

Consell de Mallorca

Mallorca ets

Les sitges o els sitjots

Els sitjots eren i són dipòsits cavats dintre la terra, amb la finalitat de guardar-hi els cereals. No tenien coll i el forat estava a ras del trespol, tapat amb una pesada pedra redona i així quedava protegit de les rates i altres animals.

L'any 1311 a la "Quartera" de Montuïri es feren dures sitges o sitjots per guardar el blat, producte de censals i transaccions.

A la possessió de Son Mojà, del nostre terme, dintre les cases n'hi ha dos, d'aquests depòsits, amb doble compartiment per a dues menes de gra. Pensam que a altres indrets del

poble se'n conserven d'altres. A Son Ripoll es poden veure senyalitzades i mig excavades a la pedra viva tapes de sitjots. Tal volta hi havia gent que es dedicava a fer-ne.

A Lluçmajor, al lloc de Son Vallgornera, a uns metres de la mar, s'hi troba una pedrera de les esmentades tapes, avui en desús i, per tant, abandonada.

Sembla no ve al cas encara que com a curiositat descrivim les sitges que l'any 1701 hi havia a la possessió dita "Es Pujol d'en Fullana" al lloc de l'Alqueria Blanca, al terme de Santanyí. Abans de 1580 en Gaspar

Miralles de Montuïri comprà aquesta finca i la deixà al seu fill Gabriel. L'escriptura tenia una clàusula "en carta de gràcia", és a dir, que el venedor o descendents tenien dret a recuperar-la. El que la va vendre fou en Romeu Fullana, que sembla morí a l'enfrontament de Rafalgarcés (Inca) durant les revoltes de les germanies (1522).

Basant-se en l'esmentada clàusula, els descendents de l'antic propietari ho recuperaren després de molts de litigis. Els hereus eren mercaders i tenien molts de béns.

Passà el temps i l'esposa del que aleshores tenia la possessió ja havia mort, si bé abans casà la seva filla major amb un fill dels Comelles. Així el nét primogènit fou l'hereu degut al fideïcomís fundat per l'avantpassat Antoni Veny i Fullana. Des d'aquesta data, segle XVIII, els Comelles gaudirien de la possessió i a principis del segle XX en cara hi posseïen prop de 50 quarterades.

Per l'exposat anteriorment i molt breument incloem la descripció de les sitges de les cases del Pujol, que eren molt grans i tenien capella.

En el racó, mirant al llevant, una sitja de 35 quarteres de blat.

Altra, a la part de llevant, de 19 quarteres de blat. Altra, davant la finestres, de 27 quarteres de civada. Altra, a la part de llebeig, de 17 quarteres d'ordi. Altra, a ponent, de 20 quarteres de mestall (mescla de cereals).

Cal dir que al llarg del temps alguns montuïrers tengueren relació amb el Pujol, tot i que sovint hi llogaven pastures.

L'any 1688 el Sr. Miquel Socies de Tagamanent tenia llogades les marines del Pujol.

1693, en Miquel Socies té egües al Pujol.

1703, el Rvd. Lluç Serra de Montuïri té les Marines del Pujol per un esplet d'anys. I així podríem seguir.

Nota.- Com s'ha pogut observar les paraules sitja i sitjot són sinònimes, encara que s'emprava més sitja com el lloc dintre el bosc on el carboners cremaven alzines o altra llenya per fer carbó. Sitjot es referia més sovint als depòsits de cereals.

C. VERGER

Lloc on antigament es tallaven les tapes per als sitjots a Son Ripoll

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ DE

BALUSTRADA I

BIGUES DE TAULÓ

IMITACIÓ FUSTA

Servei de transport propi per a tota l'illa

Magatzem i oficina

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

Sobre llegendes i supersticions

Les festes del solstici d'estiu

Les dades escrites sobre llegendes i tradicions referides a èpoques passades, són mínimes; motiu el qual moltes d'elles resten oblidades. Tal és el cas de les festes dels solsticis d'hivern i dels d'estiu. No obstant en aquesta ocasió parlarem del solstici d'estiu.

Les dones i els homes prehistòrics dedicaven els dies més llargs a retre homenatge a les forces de la natura que tan bé coneixien però tant poc comprenien. Els déus i dimonis estaven amagats en una natura que tan aviat els donava aliments com desgràcies. Evidentment, l'objectiu principal de la celebració fou l'adoració del gran astre, el sol i totes les coses bones lligades a ell: les plantes, el foc, l'aigua... Naturalment, la festa tenia un sentit més d'agraïment a un sol exultant i triomfant que de demanda. A l'hivern, la part de petició d'una primavera bona dominava. Ben segur, però, que tota l'activitat social al llarg de l'any girava entorn a aquestes dues celebracions.

Per celebrar el fenomen feliçment repetit -l'arribada de l'estiu- s'encenen foguerons que feien que la nit desaparegués i, a més, es podia fruitar durant el breu període de la disbauxa, d'una natura complaent: plena de fruites i de flors, d'aigües fresques i clares, de clima agradable. Per això els banys i la recollida de les fruites, flors i herbes, fou sempre la millor manera de gaudir de la nit més curta. Potser, també, era el període ideal per als nous casaments, així els nins naixerien a la propera primavera. Els temps i les diverses cultures afegiren a aquestes manifestacions primitives moltes altres tradicions. El mateix fet que havia succeït amb les festes de Nadal es va aplicar a aquesta gran festa de l'estiu.

La religió cristiana en lloc d'enfrontar-se a unes creences tan arrelades, va aportar un dels sants principals: Sant Joan. Per això, arreu d'Europa, el solstici d'estiu se cele-

El foc ja s'havia acabat. Era el matí del dia de Sant Antoni de 1993

bra el vespre del 23 al 24 de juny. Aquesta nit la gent, com fa milers i milers d'anys, crema foguerons, va a banyar-se als rius i a la mar, recull fruits i herbes medicinals.

Aquí, a Balears, com a la resta del Paísos Catalans i de tota la Mediterrània, aquesta festa també ha estat una de les més importants, però pràcticament ha desaparegut. Sols resten algunes revetles sense quasi components tradicionals, aquells foguerons d'antany s'han convertit en focus i altaveus, la recollida de murta i les enramades no tenen sentit, ara, entre les discoteques.

Entre algunes tradicions, de les quals encara se'n conserva testimoni escrit (1), hi figuren aquestes:

- Si es tiren dins la mar el dia de Sant Joan, quan surt el sol, ja no estan malalts de tot l'any.

- Si quan surt el sol senyen l'era, ja no hi ha cap formiga en tot el temps de batre.

- El dissabte de Sant Joan les fadrines joves, anaven a cercar aigua de set pous de vena, la posaven a la serena damunt la finestra de la cambra on jeien i l'endemà dematí, a sortida de sol, es rentaven amb

aquella aigua i tenien una bona coa.

- Si una fadrina en té uns quants que la festegen i vol saber qui l'estima més, el dissabte de Sant Joan agafa tantes carxofes com pretendents tengui, les dona nom a cada una i les ha de posar damunt la finestra de la seva cambra. L'endemà dematí en sortir el sol ha d'obrir la finestra i la carxofa més florida correspondrà al nom al pretendent que més l'estima.

- Si tenen pigues a la cara i el temps de sortir el sol i dia de Sant Joan se les freguen amb fulles de parra borda rosada, les pigues se'n van.

- Si en sortir el sol el dia de Sant Joan sembren llavor de col, l'endemà ja és nada.

Encara n'hi podem afegir una altra, que correspon a un tros de "El Comte Mal":

Nit de Sant Joan, nit tot clarandera, joves i donzelles salten la foguera: "Sant Joan florit, Sant Joan granat, mostrau-nos l'estrella de l'enamorat"

R.

(1) Recollit del llibre "Cultura Popular Mallorca", d'Antoni Galmés, editat per "Sa Nostra".

Figueres de dos esplets

*Per Sant Joan en cullen un paner gran,
per Sant Pere enrevolten sa figuera*

Un dilluns calorós de mitjan juny, fent una volta pel mercat de Montuïri vàrem observar un caixonet ben compost d'inflades figues albacons de procedència forana que un plaçer tenia per vendre al preu de 3'50 euros el quilo, que resulten a 582 de les velles pessetes. Mentre estàvem un remoli de desenfeinats jubilats fent tertúlia comentàvem que tot i el preu esser car, ens han de dur les figues flors i albacons de fora. Amb nosaltres hi havia l'amo en Tòfol Massanet "Parri", un experimentat pagès que mentrestant ens va recitar unes gloses en referència a les figueres de dos esplets: les figues flors i les albacons. Diuen així:

*Una figuera he sembrada
roja, per fer dos esplets:
perquè vull que es buscarets
en passar trobin posada.*

*Adéu figuera roja,
me'n vaig a una albacor;
s'escaradera major
en es capell du rellotge.*

De figues, a Mallorca, es compten fins a un centenar de varietats. D'aques-

tes, n'hi ha que si bé encara es poden trobar s'ha de trescar bastant per saber on són, pel fet que d'uns quaranta anys ençà continuament es van arrabassant figueres.

Ara bé: tot i que se n'hagin arrabassades moltes, es calcula que solament hi ha 10% de les que hi havia fins un poc passat mitjan segle vint, si n'han romases dretes o se n'hagin, diguem indultades, aquestes han estat les figueres flors i les albacons, les quals, per la seva qualitat i precocitat, tenen bona grossària,

Les figues flor són en general un merjar exquisit

d'un color morat fosc de bon veure, molta dolçor i són les primeres que podem assaborir. I pel que veiem al mercat es venen a bon preu.

Ambdues castes de figueres es diferencien de les demés pel fet de produir dos esplets: el primer a les acaballes de juny, i solen durar fins a mitjan juliol. Després, les del segon esplet, maduren les figues roges que són agostenques. El que madurin per aquestes dates depèn de si l'any ve primerenc, el lloc i de l'esment que hauria rebut la figuera. Tenen bona anomenada les figues flors algaïdines.

Aquestes figues, flors i albacons, essent les més primerenques, són enyorades: *per Sant Joan en cullen un paner gran i per Sant Pere enrevolten sa figuera.*

Actualment no feim gaire cas de les figues, en general. De les citades, en temps reculat, quan dins la pagesia encara no s'havien generalitzades les feines amb maquinària, al temps de segar i batre queien molt bé que dins un boci de terra, o a prop, (si n'hi havia al veïnat anaven a menjar-ne) d'on se segava, es lligava garbes i després es garbejava o es batia per poder, en bon mati –que és quant són més fresques i bones–, menjar unes quan-

tes figues flors i hora de berenar, devers les vuit velles, deien molt bé acompanyades del trempó o el pa amb oli amb tomàtiga, formatge o camaiot. Després, els segadors o lligadors de garbes, ben assadollats del berenar –ja que la figa és una fruita molt dolça i energètica– tenien prou força per tornar investir a la penosa tasca de segar amb la falç o amb màquina de segar tirada per una bístia. També s'estilava enrevoltar la figuera quan es batia a l'era amb bísties, perxes i carretons. Succeïa que a vegades es feia migdia i no estava ben batut i s'havia de dinar un poc tard. Idò per poder aguantar la gana, com a *ten-tenípié* o un *piscolabis*, anaven a la

Restaurant (DIMARTS TANCAT)
Ca's Carboner

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

figuera de més prop o menjar una dotzena de figues flors o albacons.

Actualment, n'hi ha poques de figueres, però encara figueres velles i plantades joves, tant de flors i albacons se'n troben i a molta gent, majoritàriament la gent d'edat, agraden molt.

I és que posades dins la gelera, llavors ben fresques, són molt gustoses i assacien. Al segon esplet, les figues roges, no són tan bones per menjar recent collides de la figuera; assecades sí que són molt dolces.

L'inconvenient de tota figa s'està que és una fruita delicada, ja que quan està ben madura torna blana i aviat es passa. Per tal motiu millor menjar-la a la mateixa figuera, però havent poca gent que faci feina al fora vila envoltar la figuera en bon matí menjant figues, ja no s'estila.

També cal fer menció que de les esmentades varietats trobam castes i a segons quins llocs son millors. Per les terres primes la figuera no es desenvolupa tant com dins terra grossa però les figues que dona són de millor qualitat que les figueres de dins terra grassa o que l'han regada.

La figuera es una arbre clàssic del secar mallorquí. Si la regam la veurem més esponerosa, però el seu fruit en esser ben madur serà aigualós i blan i molt sensible a tornar agre i a podrir-se.

La glosa que ens va recitar en Tòfol "Parrí" diu que vol que els buscarets hi trobin posada, però jo en tenc una, de figuera flor i si quan

comencen a madurar no la cobresc amb una xarxa adequada, els buscarets i altres ocells no me'n deixen per jo menjar. Cal remarcar que enguany són apreciades; almenys les figueres que he visitat en duen poques, no hi ha bon esplet de figues flors. De roges sí, sembla n'hi haurà.

SION NICOLAU

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
 Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

veterinaris
 m o n t u ï r i

Camí de Ca'n Tamos, s/n
 07230 - Montuïri
 Tel./Fax: 971 64 66 49
 clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- medicina general
- vacunacions
- cirurgia
- raig X
- ecografia
- animals exòtics
- perruqueria
-

CONCERTAU HORA

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

4 amics, un diumenge qualsevol

Han passat prop de 60 anys des que es féu aquesta foto. Aleshores eren jovenets, avui els dos de la dreta ja ens han deixat i els altres dos ronden la vuitantena.

Els temps han canviat molt i la joventut d'avui i sobretot el mode d'ocupar el temps lliure i ja no diguem la vestimenta, no guarda cap similitud amb la d'antany.

Els quatre de la foto són Biel Mateu Oliver –de Meià–, Joan Rossinyol –Pubil–, Pep Mas –Comelles– i Joan Miralles –Queló.

Records d'infantesa

Pel setembre de 1928 vaig començar a anar a classe amb el mestre de

l'escola pública. Era l'any 1927, quan havia deixat d'anar a Ca ses Monges. L'escola era damunt el celler de Can Ferrando en el carrer de Baix, on altre temps més enrere, allà mateix hi havia hagut diferents centres de distintes ideologies.

Entre altres hi havia en Jaume "Marró", qui aleshores també tenia 7 o 8 anys i més endavant va esser guàrdia civil. En el moment d'e començar la classe en Jaume ens va dir als altres que entràvem amb ell que una germaneta seva, que tenia 3 anys, acabava de morir.

Dins la classe, mentre estàvem a la pissarra començaren a tocar de mort i en Jaume es va posar a plorar. Pensem que tots havíem vingut de

Tan petits i tan sensibles!

Ca ses Monges, que sols feia mesos que havíem fet la primera comunió i en aquells moments i tenint en compte la pena que l'aclaparava, ens enrevoltàrem a ell per consolar-lo. Però en Martínez –el mestre, un fill del qual havia caigut dins un pou que hi havia allà darrera, on el trobaren mort– supòs que estava un poc trastornat i per això li va dir: "Vltros teniu molts de doblers i en comprareu un altre". Per aquest motiu jo vaig avorrir aquest mestre, i no sols jo, ja que en vaig parlar amb altres i també pensaven igual. Fins i tot temps després ho comentàrem entre nosaltres i tots trobàvem que no era de rebut la sortida del mestre. En canvi un altre mestre, en Mir, encara

que era molt sever, li hagués donat una altra explicació, a fi de

consolar-lo, com aquesta: "Tu lo que han de fer és invocar-la perquè la teva germana és en el cel". Aquest mestre era una altra cosa.

El vespre, quan ho vaig contar a mon pare i a ma mare ho comentàren així: "No passis pena, Guillem, aquesta nina era un angelet de 3 anys i estarà salvada...", cosa que les monges també ens ho digueren en una altra ocasió.

(En Jaume una vegada retirat de la guàrdia civil i a causa d'un accident va anar molt de temps amb gaiato pel carrer. Sempre va esser molt bon al·lot. No fou gens estrany... la multitud de gent que anà al funeral?)

Contant per Guillem Ferrer Sampol "de Son Coll"

Minibàsquet femení: A la fase final el Montuïri Verger guanyà tots els partits

Futbol: El Montuïri encara sense president - Han renovat la majoria de jugadors

Aquest juliol: Campus de futbol, de bàsquet i torneig d'estiu de futbolet

BASQUET

Final del campionat de Balears de minibàsquet

Es va jugar a Ferreries i Es Mercadal (Menorca) el dies 2 al 5 de juny. Allà es disputaren cinc partits els quals foren tots guanyats per les montuïeres demostrant així una total superioritat i en conseqüència assolien el primer lloc. Tornaren a Montuïri el mateix diumenge després d'haver jugat el darrer partit. Aquí, essent que era tard, sols amollaren alguns coets abans que l'equip arribàs.

Els resultats obtinguts per l'equip Montuïri Verger són aquests:

Bons Aires Sa Cranca, 31 - Montuïri Verger, 47

Mercadal, 23 - Montuïri Verger, 73

Ferreries, 31 - Montuïri Verger, 59

Montuïri Verger, 57 - Sa Graduada (Eivissa), 24

Montuïri Verger, 64 - Sa Bodega (Eivissa), 46

FUTBOL

El Montuïri, sense president

Després de les gestions i reunions celebrades aquest passat juny, hores d'ara encara no hi ha president per substituir Joan Pocoví. De moment el club està regit per una gestora fins a l'elecció de nou president.

Moviment de jugadors

Segons manifestacions de l'entrenador del Montuïri, Nico López, els darrers dies de juny havien renovat els següents jugadors: Calderon, Munar, Baltasar, Paco Pérez, José Ortiz, Lirola, Sergio, Zamorano, Dani Polvorosa, Llistó i Canyelles. Respecte a les altes, dues fins ara: Xisco Mas, procedent del Manacor juvenil de Divisió d'Honor i Andreu Salinas, del Montuïri. I ha altrese jugadors en perspectiva però encara no s'ha concretat definitivament el traspass.

2on Campus de futbol

Del 4 al 8 de juliol

En el camp de futbol d'Es Revolt els dies 4 al 8 d'aquest juliol organitzat per l'Institut Municipal d'Esports de Montuïri se celebrarà un campus de jugadors i porters de futbol sota la direcció d'Emilio Álvarez, entrenador del Real Madrid (equips B, C, i futbol base) i ex jugador del Real Madrid i del Mallorca entre d'altres. Completaran l'equip tècnic 4 monitors de porters -Toni Pasqual, J.M. Mas, Antoni Amengual i Rafel Alcover- i 5 monitors de jugadors -Pedro Mariano, Tomeu Verger, Cristòfol Andreu, Gabriel Nicolau i Joan Verger-. Participaran els jugadors de 1ª divisió: Chichi Soler, Toni Prats i Xisco Muñoz. Les sessions es realitzaran diàriament de les 9 a les 11'30 h. (campus futbol) i de les 11'30 a les 12 h. (piscina). Els objectius generals per als porters seran la pràctica i la tècnica, i per als jugadors, la tècnica individual (fonaments del pase, recepció i control, driblin, desplaçament i xut), treball de grup en espais reduïts, jocs competitiu i foment de les relacions personals.

Campus de bàsquet

Estiu Montuïri 2005

La Federació Balear de Bàsquet enguany ha organitzat dos campus de bàsquet d'estiu per dur a terme a les instal·lacions d'Es Revolt de Montuïri. Es realitzaran en dos torns: El primer del 17 al 23 de juliol per a al·lots i al·lotes nascuts entre 1998 i 1991 i el segon serà entre el 24 i el 30 de juliol per als nascuts entre 1992-1997. A partir d'ara ja es poden formalitzar els inscripcions.

FUTBOLET

Torneig d'estiu, INEM 2005

El passat 29 de juny va començar el torneig d'estiu de futbolet que es juga en el poliesportiu Es Dau amb la participació dels deu equips següents: Simó Bolívar, 5 Esponsors, Equador, Ses Jardines, T. Rafel Miralles, RS. Garcia Lorca, P. Hensca na Poeta, Ca na Maria, Bar Es Revolt i Sencelles. els partits es juguen els dilluns, dimarts, dimecres i dijous. I els dies 26 de juliol es disputaran les semifinals i el 27, la darrera semifinal i la final.

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56 ▼

Porreres ▼

AVZA

CAT

ART

REGUL DEBENT

adidas

L'entusiasme i emoció de les nines que acabaven d'assolir el campionat de Balears de mini-bàsquet dies després d'haver gaudit el bon gust que suposa obtenir per a elles i per a Montuïri un guardó que haurà de deixar petjada dins el poble, encara era palpable. I no sols elles, sinó també l'entrenador que amb el seu esforç i peculiaritats han hagut d'esforçar-se per mantenir perseverant un desig de millora, cosa que ha donat el seus fruits.

– Com han estat de lluitadores aquestes nines?

– M'he quedat sorprès, perquè a principis de temporada, quan vaig arribar aquí, a Montuïri, em vaig trobar amb 12 nines que a dir ver, ja vaig tenir la impressió que servirien d'allò millor; però vist el resultat final el rendiment encara ha estat superior de quant esperava. A dir ver, han estat lluitadores i ho han donat tot.

– Com han treballat?

– Han treballat molt bé i són molt competitives.

– Quina és la teva impressió sobre el joc que han desenvolupat aquesta temporada?

– En el mini-bàsquet m'he preocupat perquè treballassin molt, una a una, i el que s'ha de fer és començar a enamorar-se d'aquest esport. Aleshores el que he intentat fer és procurar que se li donàs molta inten-

CAMPIONES DE BALEARS

La proesa de les nines de mini-bàsquet vista pel seu entrenador

sitat però a la vegada que fossin una mena de jocs divertits. I a la dir ver, estic molt content perquè han agafat allò que és més important, com és saber botar, o sia la tècnica individual, manejar la pilota com si fos un bot per l'esquena, i això és molt important.

– En el transcurs de la temporada, heu hagut de superar dificultats molt grosses?

– Encara que en començar vaig agafar un grup que era nou, però així i tot no ens hem topat amb greus dificultats. Vingueren dues nines noves i semblava que hi hauria problemes, però no, ens compenetràrem des de tot d'una i entre totes ja formaren una pinya compacta.

– Quina edat tenen aquestes nines?

– Poden començar entre 8 i 9 anys i acabar entre 11 i 12, ja que als 12 passen a infantil de primer any.

– Entre les que enguany han jugat, és de suposar que n'hi haurà que l'any que ve ja no seran mini, és a dir, estaran en edat infantil.

– N'hi haurà 6 que ja hauran de jugar en infantils.

– Essent així, el grup quedarà reduït a la meitat?

– Hem de pensar que aquestes 6 que pujaran més les 4 que queden a infantils, ja seran 10 i vindran dos reforços de Manacor i així seran 12 jugadores infantils.

– De les quals, pel que intuïm, tu seràs l'entrenador. És així?

– Sí. Ja està decidit.

– I aquestes minis, l'any que ve, com quedaran?

– De moment queden 7 nines i ja estam mirant amb el grup que té Antoni Jaume i a més confiam portar alguna nina de Porreres, ja que allà no tenen equip. O sia, que es pot confirmar que hi haurà equip de minis.

– Parla'ns un poc d'aquestes 4 que fa uns mesos foren seleccionades per a la selecció balear?

– Totes quatre l'any que ve jugaran a infantils, però la conjuntura més bona d'aquest grup del pròxim any, és que n'hi haurà set a la selecció balear. O sia, tres que ja hi han estat en la selecció infantil més les 4 que provenen de minis.

– Essent així, hi ha esperances?

– Si; serà un equip amb el que s'haurà de treballar perquè haurem de competir i perquè es tracta d'un grup nou, el qual serà necessari conjuntar.

– Per a l'any que ve les perspectiva en quan a infantil són bones?

– Sí. Treballant. I en mini, també, perquè en mini tenim na Neus que és una jugadora molt bona. I n'Inès, també. És més, confii que en el transcurs de la temporada na Neus ja jugui qualche partit amb les infantils a fi que es vagi forjant i millori.

– I la resta?

Nova imatge i nous horitzons.

BigMat
VERGER

Magatzems professionals
per a la construcció

MONTUÏRI
OFICINES, TENDA I MAGATZEM
Ctra. Montuïri a Porreres, km.1
07230 Montuïri · Mallorca
Tel. 971 646 695
Fax 971 161 503

– També hi ha altres nines que tenen possibilitats d'arribar més amunt. Si treballen bé amb un parell d'anys poden arribar molt amunt.

– **Quina és la teva impressió, en general, en quan al bàsquet femení a Montuïri de cara al futur?**

– Si segueixen jugant així com ho han fet la temporada que acabam, a Montuïri hi haurà equips en totes les categories que poden donar molt que parlar. Perquè també hi ha Antoni Jaume que s'hi va implicant de cada dia més.

– **Ell és el seleccionador...**

– És ver que no disposa de massa temps, però esper que ell ens doni una mà. Amb Antoni Jaume i Antoni Darder i tot quan pugui jo –afirmava l'entrenador– es pot arribar a tenir un bon club de formació, podem arribar a tenir un equip dins cada categoria amb les màximes perspectives possibles. Que obtinguem títols o no, ja és una altra cosa, però hi estarem lluitant. Pensem que hi ha club social i club de competició.

A Menorca, després d'haver assolit el campionat de Balears, les minis estaven satisfetes i plenes d'alegria

– **Estau satisfets del recolzament de la directiva.**

– Sí, i molt. Tant de la directiva com de l'Ajuntament. El senyor batle es va portar molt bé, un 10. Duc quatre anys dins aquest ambient del bàsquet i vint entre tots els esports i no he vist mai una rebuda com la del dissabte dia 11. Anar recorrent tot el poble damunt el camió del patrocinador BigMat Verger fou extraordinari.

– **Vols comentar altres aspectes?**

– Fins i tot he d'agrair tot quan m'han donat les nines... Per a mi ha estat un honor poder-les tenir enguany. I em feren un regalet, que no l'oblidaré mai. És un llibre que conté unes paraules que cada nina m'ha escrit i que vertaderament m'han arribat molt endins. Per això i pel recolzament rebut estic molt content.

O. ARBONA

Cecília Wulf Sampol, una de les 4 que foren seleccionades, parlà en nom de tot l'equip

Demànarem a l'entrenador que ens presentàs una de les campiones que en nom de totes diguéss algunes coses per als nostres lectors. Va cridar na Cecília Wulf Sampol qui, un poc tímida però satisfeta també, en nom propi i de la resta de l'equip es va prestar a contestar a les preguntes.

– Ens hem entrenat molt i també l'esforç que hem hagut de fer ha estat molt gros.

– **Podria ser que alguna l'hagués fet un poc curt.**

– No. Totes hem fet tot quan hem pogut.

– **I quines perspectives teniu per a l'any que ve?**

– Ens haurem de tornar esforçar molt i mirar si també podem obtenir el campionat Mallorca i de Balears.

– **Serà difícil...**

– Sí, perquè serà el primer any i en general la majoria d'infantils seran majors que jo.

I això fou tot quan ens digué. Suficient, però, per contrastar l'estat d'ànim d'unes nines que encara no havien assimilat el que suposa un campionat de Balears. I més, aconseguit a una altra illa que no és Mallorca, la nostra i la seva. - OA

– **Vàrem publicar –li diguérem– que t'havien seleccionada i suposam que vares jugar. És així?**

– Sí. I ho vaig passar molt bé.

– **Digue'ns la impressió que heu tingut ara que heu aconseguit el títol de campiones de Balears de mini-bàsquet femení. Desitjaríem que parlàssis en nom de totes les nines que heu jugat.**

– Si no fos per l'esforç de totes, no ho haguéssim pogut obtenir.

– **Quin interès heu posat per assolir el campionat?**

FONS VOSTRO

GARANTIT I FI

Doble garantia per a la vostra inversió

Fons garantit a 3 anys referenciat a l'IBEX 35

- ✓ Al final del període (31/07/2008). 100% de la inversió + 50% de la revaloració de l'IBEX 35, si es produeix.
- ✓ En la finestra de liquiditat als 18 mesos, sense despeses ni comissions. 100% de la inversió, com a mínim.

Període de contractació: del 19 de maig al 28 de juliol. Valor de la participació / número de contractació: 600 €. Comissió de subscripció: 2% a partir del 20/07/2005. Comissió de reemborsament: 3%. No s'apliquen en cas de liquidació anticipada de la inversió (21/07/2005) i durant el primer període.

Fullet registrat en la CNMV i a la seva dependència a la CNMV, com a societat de gestió, a les Illes Balears de SA NOSTRA, S.L., Caixa de Balears - www.farocadres

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARIS

Horari d'estiu

Supressió de la missa de les 12

Com ja és costum, durant els mesos de juliol i agost ha quedat suprimida l'Eucaristia de les 12'00 dels diumenges.

Batejos Comunitaris

El proper dissabte dia 9 a les 19'00 celebrarem el sagrament del baptisme comunitari.

Sopar a la fresca

Agraïm l'ajuda i la solidaritat dels nombrosos grup de persones que ajudaren a preparar el sopar a la fresca del passat dia 18 de juny a la piscina del Dau. També volem donar les gràcies a les persones que hi participaren. D'aquesta manera heu ajudat a les despeses de la restauració de la teulada de la parròquia. En total foren més de 200 persones. Agraïm també la valuosa col·laboració de molts i moltes voluntaris i de la família de na Francisca Xorri per deixar-nos els locals. Finalment volem agrair la col·laboració de tantes persones que malgrat no pogueren ve-

Bé es mereixen un reconeixement les persones (aquestes i altres) que amb tant d'esment prepararen el sopar a la fresca davant la piscina d'Es Dau

nir a sopar han oferit la seva col·laboració econòmica. En total hem recollit: 1.785 euros. Moltes gràcies per la vostra solidaritat.

Horari de despatx parroquial

Durant els mesos d'estiu el despatx parroquial restarà obert els dimecres de 17'30 a les 20'30. Malgrat tot, per qualsevol urgència podeu telefonar al 971 66-43-16.

Els nou primers divendres de mes

Malgrat la forta secularització que vivim en l'Església, els "Nou Primers Divendres de mes" continua sent una tradició ben arrelada en els pobles. Aprofitam per comunicar als nostres majors que segueixen aquest costum que reprendrem aquesta activitat pastoral el primer divendres d'octubre.

E.S.
SES JARDINES
CTRA.MANACOR, KM.29,3
07230-MONTUIRI
TELF.971646146

Els místics dels nostres temps

Els místics no són persones allunyades del món, sinó persones que hi viuen sense ser-ho. Jesús ho expressà amb aquestes paraules: "Ells no són del món, com jo tampoc no ho som" (Jn 17,16). En efecte, els místics dels nostres temps no han de ser del món, més bé l'han de transcendir sense deixar de ser del món. Han de ser persones contemplatives en l'acció i en el compromís diari.

Les religions són camins que faciliten i possibiliten un procés espiritual, però algunes vegades han valorat més l'aspecte ritual que el vivencial. És a dir, el culte no ha acabat d'ajudar a una profunda experiència de Déu. La meta de les religions és Déu, la Divinitat, el Buit, el Brahman, però per això

són necessaris llargs moments de silenci, de contemplació, de meditació, de pregària... Un dels problemes de les esglésies cristianes és que no han fomentat i ensenyat el gran tresor de la seva tradició mística-espiritual. Els cristians tenim una llarga tradició mística que hem de recuperar. Les nostres esglésies es buiden, els joves s'estan allunyant i un grup molt reduït celebra la seva fe. Hem de recuperar el gran llegat que ens han deixat els místics i retraduir-ho segons els signes dels temps. Ben segur que el silenci, la pregària i la meditació, com també el compromís per la justícia, per la pau, per l'ecologia hauran de ser els trets més característics dels místics dels nostres temps.

TEMPS PASSAT

10 ANYS ENRERE

Juliol de 1995

Dos montuïers, diputats autonòmics

A rel de les passades eleccions, els dos montuïers diputats autonòmics han corregut diferent sort: mentre Pere Sampol Mas fou designat vice-president segon del Consell Insular, Joan Verger Pocoví, després de 8 anys de president, s'ha vist relegat a ocupar un simple escó.

Joan Gomila, campió d'Espanya

Joan Gomila Jaume en els campionats estatals de natació celebrats a Benidorm (Alacant) els dies 22 i 23 de juliol es va proclamar campió d'Espanya a la categoria G de veterans en la modalitat de 100 m. espatlla.

25 ANYS ENRERE

Juliol de 1980

Reformes i millores a l'església

La Comissió econòmica parroquial va decidir a més de la reparació de la teulada de la rectoria, conducció d'aigües i col·locació de sanitaris a la sagristia, l'adquisició de micros i arranament de la megafonia, teulada i pis d'un dormitori de la rectoria i teulada de ca s'Escolà.

50 ANYS ENRERE

Juliol de 1955

Inauguracions

De bell nou el 18 de juliol fou aprofitat per inauguracions municipals. Aquest 1955 foren les següents: Voravies, pis i rasant del carrer de Sant Bartomeu, construcció d'una nova escala que uneix el carrer de Sant Bartomeu amb el de la Penya, eixample, voravies, enllumenat i asfaltat del carrer del cementeri, construcció de pou-abeurador i compra de terrenys per ampliar el cementeri.

100 ANYS ENRERE

Juliol de 1905

Litigi sobre una paret a Son Miró

Un veí de Porreres a una propietat confrontant amb el camí de Son Miró va alçar una paret damunt la del camí, sense cap permís. Per aquest motiu s'acordà, després d'haver-se comprovat, fer-la-hi esbucar, abonar les despeses i multar-lo.

PLUVIOMETRIA

Durant el més de juny no ha plogut a Montuïri

APOTECARIES

3 Juliol Petra	24 Juliol Vilafranca
10 " Porreres	31 " Ariany
17 " St. Joan	

CUINAR EN CASA

Bacallà amb albercocs secs i panses

Ingredients

Bacallà ja dessalat • 2 cebes velles • 2 tomàtiques • 1 grapada d'albercocs • 1 grapada de panses grosses sense pinyol • 1 tassó de vi • 1 tassó d'aigua • Patates • Farina • Una picada d'alls • Julivert

Elaboració

Per dessalar el bacallà basta posar-lo un dia en remull. Per afegir-hi l'enfarinat, s'ha d'escolar i eixugar perquè no s'aferrí. Fet el sofrit de cebes i tomàtiques afegir-hi un tassó d'aigua i un de vi, els albercocs a quatre trossos i les panses. Que bulli una estona. Fregir les patates i posar-les-hi. Posar la picada i el bacallà. Que bulli un poquet.

MARIA PERICÀS MARTORELL

(Son Company)

DEMOGRAFIA

Juny de 2005

Defuncions

Dia 16.- Antònia Barceló Ribas "Meleneva", viuda de 89 anys.

Dia 19.- Maria Arbona Muntaner "Muixa", fadrina de 91 anys.

Naixements

Dia 21 de maig.- Bàrbara Rubert Grimalt, filla de Jaume i de Maria Antònia.

Matrimonis

Dia 11.- Jaume Obrador Sansó amb Catalina Cerdà Mesquida.

Dia 11.- Bartomeu Massanet Batle amb Maria Verger Serra.

NOCES D'ARGENT

19 Juliol 1980

Miquel Martorell Fullana "Terric" amb Bàrbara Sastre Miralles "Xinet".

25 Juliol 1980

Llorenç Mayol Sánchez "Fideuer" amb Magdalena Cerdà Jaume "Ferreric".

FASES DE LA LLUNA

6 Lluna nova	21 Lluna plena
14 Quart creixent	28 Quart minvant

GLOSA

Pel món en passen de bones;
no sé com acabarà;
ara ja senten parlar
d'ases que encalcn ses dones.

Restaurant Es Molí d'en Perons

Menú dies laborables • Cuina internacional • Parrilla
(Dimecres, tancat)

C/ Es Molinar, 51 • Tel. 971 64 65 08 • 07230 Montuïri

A primeres hores del matí el carrer Ramon Llull ofereix una presència inusual i sens gaire circulació

La sèquia del Camí Pelut va romandre amb molt bon estat

Els fassers de darrera Sa Corona brinden un aspecte engrescador

Molt satisfetes arribaren les nines de minibàsquet

Els voluntaris de Protecció Civil també netegen el seu local